

Wypadki drogowe w Polsce

KOMENDA GŁÓWNA POLICJI
BIURO TAKTYKI ZWALCZANIA PRZESTĘPCZOŚCI
WYDZIAŁ ANALIZ PRZESTĘPCZOŚCI

WYPADKI DROGOWE W POLSCE
W 2004 ROKU

WARSZAWA 2005

Opracowanie:

nadkom. Elżbieta SYMON - specjalista w Wydziale Analiz Przeszeczności Biura Taktyki
Zwalczania Przeszeczności Komendy Głównej Policji

Akceptował:

insp. Aleksander BORKOWSKI Dyrektor Biura Taktyki Zwalczania Przeszeczności
Komendy Głównej Policji

© Wydział Analiz Przeszeczności Biura Taktyki Zwalczania Przeszeczności
Komendy Głównej Policji

Przedruk w całości lub w części oraz wykorzystanie danych w druku wyłącznie z podaniem
źródła.

Druk i oprawa:

I. WSTĘP

Bezpieczeństwo na drogach publicznych w Polsce w ostatnich latach nabiera szczególnego znaczenia. Jest to wynik nie tylko tego, że polskie drogi należą do najbardziej śmiertelnych w Europie, ale także z uwagi na to, iż stan tego bezpieczeństwa w wymierny sposób przekłada się na poczucie osobistego bezpieczeństwa mieszkańców naszych miast i wsi.

W roku 2004 w wypadkach drogowych w całym kraju zginęło 5 712 osób. Trzeba mieć świadomość, że liczba ta jest ponad sześciokrotnie większa od liczby ofiar, które poniosły śmierć w wyniku przestępstw kryminalnych. Liczba ta oznacza również to, iż codziennie w Polsce na drogach średnio ginie więcej niż 15 osób.

Powyższy stan rzeczy jest ogromnym wyzwaniem dla Policji, ale też i dla całego społeczeństwa, a zwłaszcza tych podmiotów, które do działań na rzecz bezpieczeństwa w ruchu drogowym są statutowo zobowiązane.

Niniejsza publikacja – kolejna z serii „Wypadki drogowe w Polsce” – przybliża państwu rozmiary omawianego zagrożenia w każdym województwie. Daje więc możliwość dokonywania różnorodnych porównań i wskazuje źródła dobrych praktyk. Źródła, których poszukiwać należy w regionach najbezpieczniejszych.

Wyrażam przekonanie, że forma w jakiej zaprezentowano dane statystyczne (przejrzysty układ, duża liczba tabel i wykresów) pozwoli na optymalne wykorzystanie publikacji, zarówno przez jednostki Policji jak i przez inne podmioty, w tym ośrodki naukowe i akademickie.

Opracowanie w takim kształcie niniejszej publikacji, stało się możliwe dzięki współpracy z wieloma innymi instytucjami i organizacjami związanymi z bezpieczeństwem w ruchu drogowym. Za pomoc tę oraz pomoc w budowaniu systemu bezpieczeństwa na polskich drogach serdecznie dziękuję. Szczególne podziękowania kieruję do Krajowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego.

Zachęcam do wnikliwej analizy przekazanego państwu materiału oraz do szerokiego wykorzystania zawartych w nim informacji.

Dyrektor
Biura Taktyki Zwalczenia Przystępczości
Komendy Głównej Policji

insp. Aleksander Borkowski

II. Dane ogólne o motoryzacji i wypadkach drogowych.

II.1 Ogólne dane o motoryzacji.

Od początku lat dziewięćdziesiątych liczba pojazdów silnikowych w Polsce systematycznie rośnie.

Tab.1 Liczba pojazdów silnikowych w latach 1993- 2003

lata	pojazdy silnikowe		w tym:					
			samochody osobowe		samochody ciężarowe		motocykle	
	Ogółem	1993=100%	Ogółem	1993=100 %	Ogółem	1993=100%	Ogółem	1993=100 %
1993	10 437 538	100,0	6 770 557	100,0	1 235 158	100,0	1 067 634	100,0
1994	10 858 094	104,0	7 153 141	105,6	1 306 861	105,8	1 008 410	94,4
1995	11 185 781	107,2	7 517 266	111,0	1 354 099	109,6	929 269	87,0
1996	11 765 401	112,7	8 054 448	118,9	1 431 357	115,9	875 663	82,0
1997	12 283 503	117,7	8 533 449	126,0	1 487 439	120,4	842 358	78,9
1998	12 709 244	121,8	8 890 763	131,3	1 562 814	126,5	819 902	76,8
1999	13 169 216	126,2	9 282 816	137,1	1 682 887	136,2	804 461	75,3
2000	14 106 078	135,1	9 991 260	147,6	1 879 068	152,1	802 618	75,2
2001	14 724 293	141,1	10 503 052	155,1	1 979 293	160,2	802 752	75,2
2002	15 525 733	148,7	11 028 852	162,9	2 162 614	175,1	868 850	81,4
2003	15 899 195	152,3	11 243 827	166,1	2 191 762	177,4	845 456	79,2

Położenie naszego kraju na szlaku transportowym wschód – zachód generuje bardzo duży ruch tranzytowy. Jak wynika z danych Komendy Głównej Straży Granicznej w 2004 roku do Polski wjechało 19 611 544 pojazdów kierowanych przez cudzoziemców. Nasz kraj odwiedziło 62 371 135 obywateli innych państw.

Pojazdy obce – wjazd do Polski w 2004 roku na poszczególnych odcinkach granicy państwowej.

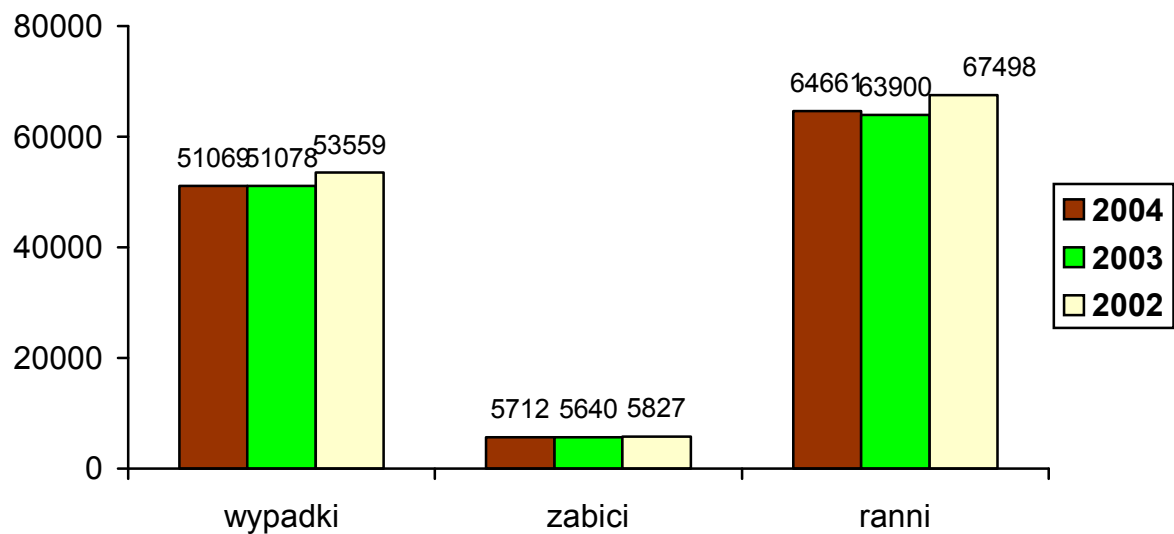
Odcinek granicy państwowej RP	Liczba pojazdów
z Federacją Rosyjską	287 972
z Republiką Litewską	606 165
z Republiką Białoruś	1 318 437
z Ukrainą	1 366 892
z Republiką Słowacką	948 880
z Republiką Czeską	3 456 125
z Republiką Federalną Niemiec	11 555 457
Granica morska	71 616
O g ó ł e m	19 611 544

II.2 Wypadki drogowe i ich skutki w 2004 roku.

W 2004 roku odnotowano **51 069** wypadków drogowych. W porównaniu z rokiem 2002, kiedy to wydarzyło się **53 559** wypadków, liczba ta spadła o **2 490** (-4,6%), a w porównaniu z 2003 rokiem, w którym zanotowaliśmy **51 078** wypadków, liczba ta zmniejszyła się o **9**. W wyniku wypadków drogowych w 2004 roku **5 712** osób poniosło śmierć. W porównaniu z rokiem 2002 nastąpił spadek o **115** osób (-1,9%), a w stosunku do 2003 wzrost o **72** (+1,3%).

W porównaniu do 2002 roku zmniejszyła się liczba osób, które zostały ranne o **2 837** (- 4,2%). Natomiast w porównaniu do roku 2003 kiedy zanotowano **63 900** osób rannych, liczba ta wzrosła do **64 661** osób, tj. więcej o **761** (+ 1,2 %).

W 2004 roku do jednostek Policji zgłoszono **424 938** kolizji drogowych. Z każdym rokiem liczba tych zdarzeń systematycznie rośnie. W porównaniu do roku 2002, kiedy zanotowano 358 807 kolizji, nastąpił wzrost o 66 131 (+18,4%), natomiast w porównaniu do 2003 roku, w którym zgłoszono 367 700 kolizji, liczba wzrosła o 57 238 (+15,6%).

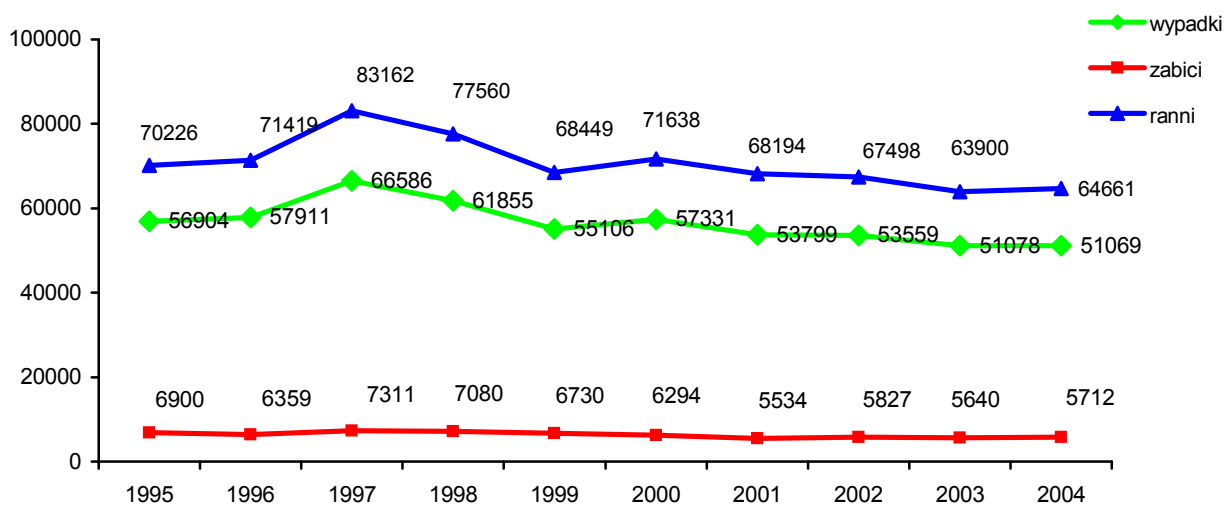

W ostatnim dziesięcioleciu najczęściej wypadków drogowych odnotowano w 1997 roku, w tym samym roku stwierdzono też największą liczbę osób zabitych i rannych w wypadkach drogowych. W latach 1998 – 1999 obserwowane było zmniejszanie się liczby wypadków oraz ich ofiar. W roku 2000 tendencja spadkowa uległa zahamowaniu, ale w 2001 roku nastąpił ponowny spadek, tak też było w lata 2002 - 2004.

Liczba wypadków drogowych oraz ich skutki w latach 1995 – 2004

Lata	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	1995=100%	Ogółem	1995=100%	Ogółem	1995=100%
1995	56 904	100,0	6 900	100,0	70 226	100,0
1996	57 911	101,8	6 359	92,2	71 419	101,7
1997	66 586	117,0	7 311	105,9	83 162	118,4
1998	61 855	108,7	7 080	102,6	77 560	110,4
1999	55 106	96,8	6 730	97,5	68 449	97,5
2000	57 331	100,8	6 294	91,2	71 638	102,0
2001	53 799	94,5	5 534	80,2	68 194	97,1
2002	53 559	94,1	5 827	84,4	67 498	96,1
2003	51 078	89,8	5 640	81,7	63 900	91,0
2004	51 069	89,7	5 712	82,8	64 661	92,1

Tendencje występujące w latach 1995 – 2004 obrazuje poniższy wykres

W rozbiciu na poszczególne województwa stan bezpieczeństwa przedstawiał się następująco:

Liczba wypadków drogowych oraz ich skutki w województwach w 2004 r.

Województwa	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	2003= 100%	Ogółem	2003= 100%	Ogółem	2003= 100%
POLSKA	51 069	99,9	5 712	101,3	64 661	101,2
Dolnośląskie	2 987	100,9	371	100,8	3 686	104,0
Kujawsko – pomorskie	2 396	96,0	299	103,1	3 016	96,6
Lubelskie	2 586	97,8	358	106,5	3 287	97,5
Lubuskie	847	107,5	168	93,3	1 209	114,6
Łódzkie	4 826	104,3	440	89,2	5 844	105,1
Małopolskie	4 882	98,2	335	91,8	6 355	99,7
Mazowieckie	3 188	95,3	569	100,7	3 982	94,8
Opolskie	1 191	88,3	150	92,0	1 536	89,0
Podkarpackie	2 380	106,8	295	118,0	3 000	110,0
Podlaskie	1 226	90,1	200	93,0	1 572	90,2
Pomorskie	3 214	98,5	307	111,2	4 272	97,9
Śląskie	7 046	110,5	511	99,6	8 703	111,4

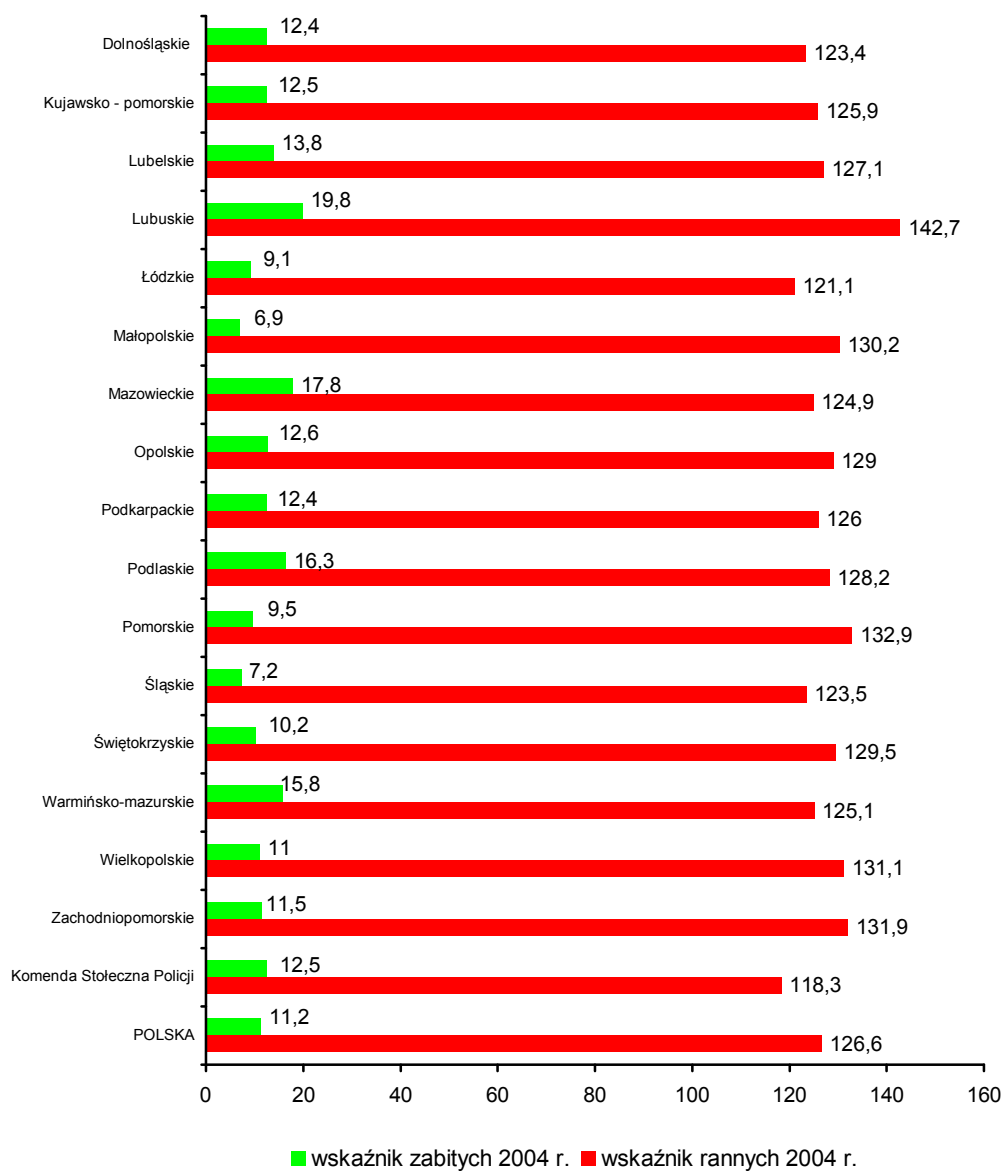
Świętokrzyskie	2 172	100,0	221	91,3	2 813	103,5
Warmińsko-mazurskie	1 997	104,7	315	116,7	2 498	100,2
Wielkopolskie	4 910	96,8	540	102,8	6 435	99,1
Zachodniopomorskie	2 034	98,9	235	96,7	2.683	105,2
Komenda Stołeczna Policji*	3 187	92,1	398	116,2	3 770	93,2

* KSP łącznie z podległymi KPP

Niemniej jednak mając na uwadze różnice pomiędzy poszczególnymi województwami zarówno w liczbie mieszkańców, powierzchni itp., należałoby określić wskaźnik zabitych i rannych na 100 wypadków drogowych. To pozwoli dokonać oceny i porównania stanu bezpieczeństwa w poszczególnych województwach.

W roku 2004 wskaźniki te przedstawiały się następująco:

	Wypadki	Zabici	Ranni	Wskaźnik zabitych na 100 wypadków	Wskaźnik rannych na 100 wypadków
Dolnośląskie	2 987	371	3 686	12,4	123,4
Kujawsko - pomorskie	2 396	299	3 016	12,5	125,9
Lubelskie	2 586	358	3 287	13,8	127,1
Lubuskie	847	168	1 209	19,8	142,7
Łódzkie	4 826	440	5 844	9,1	121,1
Małopolskie	4 882	335	6 355	6,9	130,2
Mazowieckie	3 188	569	3 982	17,8	124,9
Opolskie	1 191	150	1 536	12,6	129,0
Podkarpackie	2 380	295	3 000	12,4	126,0
Podlaskie	1 226	200	1 572	16,3	128,2
Pomorskie	3 214	307	4 272	9,5	132,9
Śląskie	7 046	511	8 703	7,2	123,5
Świętokrzyskie	2 172	221	2 813	10,2	129,5
Warmińsko-mazurskie	1 997	315	2 498	15,8	125,1
Wielkopolskie	4 910	540	6 435	11,0	131,1
Zachodniopomorskie	2 034	235	2 683	11,5	131,9
KSP	3 187	398	3 770	12,5	118,3
POLSKA	51 069	5 712	64 661	11,2	126,6

Najwyższy wskaźnik zabitych na 100 wypadków drogowych odnotowano w województwie lubuskim, wyniósł on 19,8. Najniższy wskaźnik zabitych stwierdzono w województwie małopolskim, na 100 wypadków drogowych wyniósł on 6,9.

Natomiast wskaźniki stanu bezpieczeństwa w zależności od liczby mieszkańców są w 2004 roku następujące:

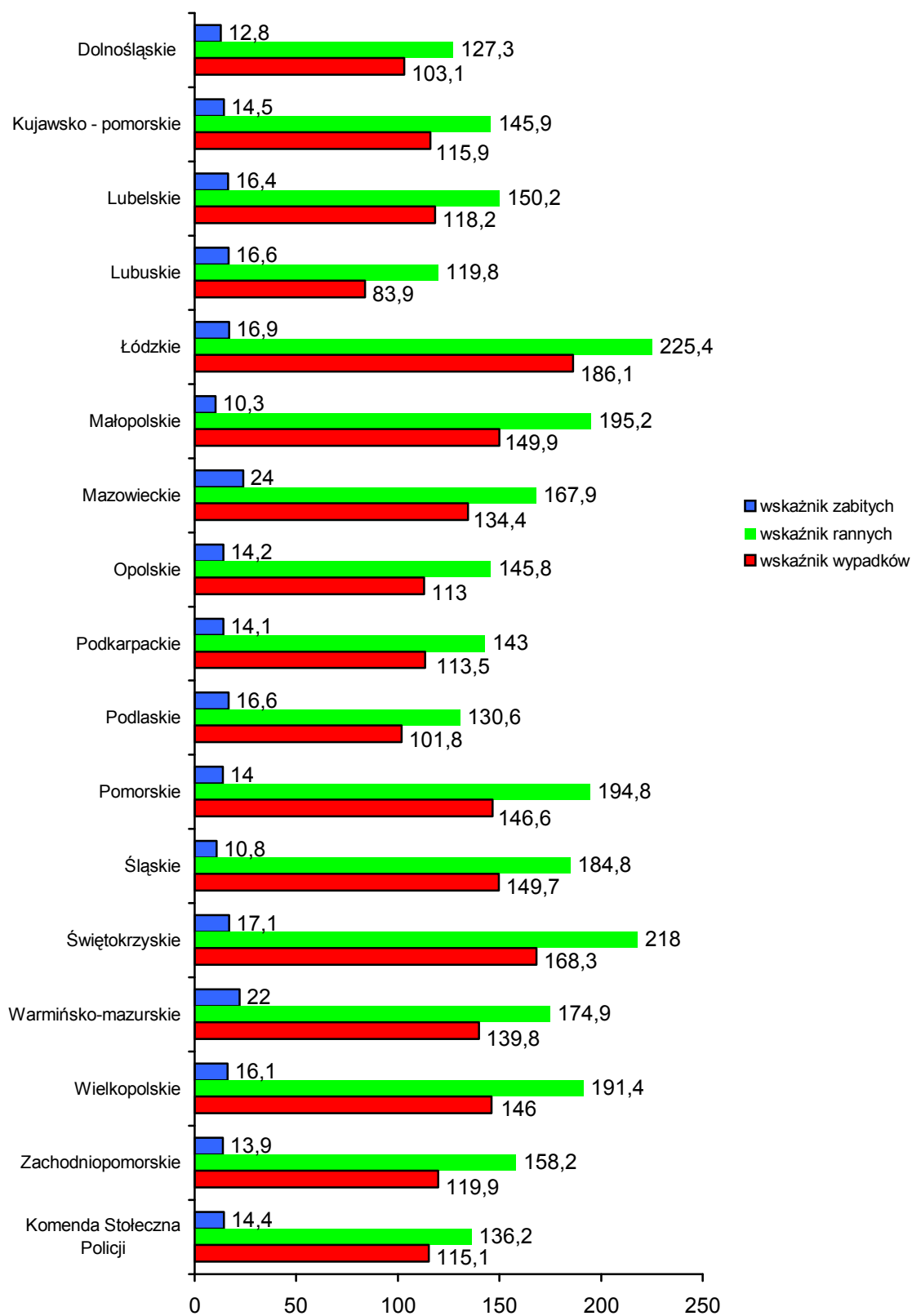
Województwo	Ludność**	Wskaźnik wypadków na 100.000 mieszkańców	Wskaźnik zabitych na 100.000 mieszkańców	Wskaźnik rannych na 100.000 mieszkańców
Dolnośląskie	2 895 729	103,1	12,8	127,3
Kujawsko - pomorskie	2 067 548	115,9	14,5	145,9
Lubelskie	2 187 918	118,2	16,4	150,2
Lubuskie	1 009 177	83,9	16,6	119,8
Łódzkie	2 592 568	186,1	16,9	225,4
Małopolskie	3 256 171	149,9	10,3	195,2
Mazowieckie	2 371 259	134,4	24,0	167,9
Opolskie	1 053 723	113,0	14,2	145,8
Podkarpackie	2 097 325	113,5	14,1	143,0
Podlaskie	1 204 036	101,8	16,6	130,6
Pomorskie	2 192 404	146,6	14,0	194,8
Śląskie	4 707 825	149,7	10,8	184,8
Świętokrzyskie	1 290 176	168,3	17,1	218,0
Warmińsko-mazurskie	1 428 385	139,8	22,0	174,9
Wielkopolskie	3 362 011	146,0	16,1	191,4
Zachodniopomorskie	1 695 708	119,9	13,9	158,2
KSP Warszawa*	2 768 286	115,1	14,4	136,2
P o l s k a	38 180 249	133,7	14,9	169,4

* wskaźniki liczone dla m. Warszawy łącznie z podległymi KSP powiatami

** dane GUS wg stanu na 30.06.2004 r.

Zauważyć należy, że wskaźnik wypadków jest na poziomie roku ubiegłego, natomiast wskaźniki zabitych i rannych są wyższe od ubiegłorocznych (zabici – 14,8 i ranni – 167,3).

Wypadki, zabici i ranni na 100.000 mieszkańców wg województw w 2004 r.

III. CZAS I MIEJSCE POWSTAWANIA WYPADKÓW DROGOWYCH

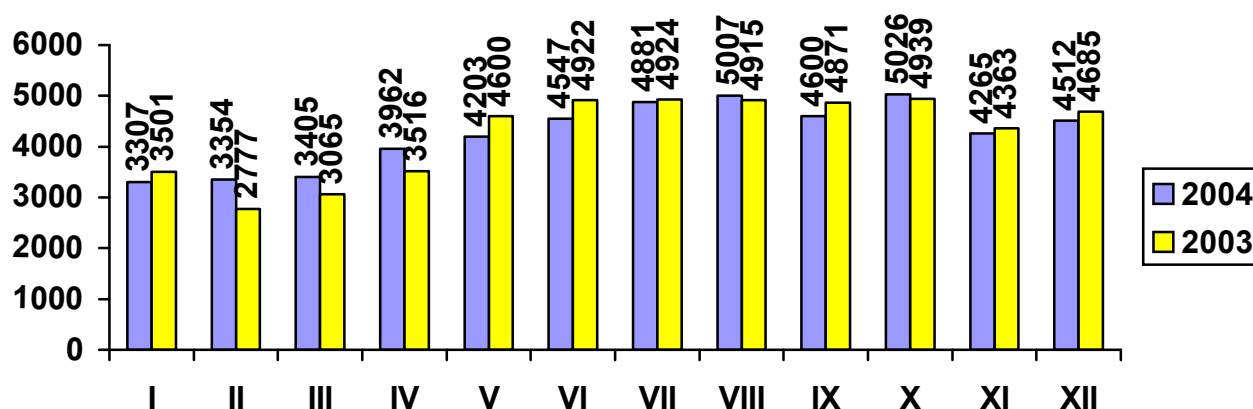
III.1 Czas powstawania wypadków drogowych w 2004 roku.

W 2004 r. najwięcej wypadków miało miejsce w październiku, sierpniu i lipcu. W październiku i sierpniu liczba wypadków drogowych stanowiła 9,8%, a w lipcu 9,6% ogółu zdarzeń. Duża liczba wypadków w miesiącach letnich oraz jesiennych jest zjawiskiem obserwowanym od kilku lat. Niewątpliwie za jedną z przyczyn uznać można znacznie zwiększone natężenie ruchu w okresie wakacyjnym oraz pogorszenie się warunków atmosferycznych w okresie jesiennym. Natomiast najmniejszą liczbę wypadków zarejestrowano w styczniu i lutym. Jako przyczynę takiego stanu rzeczy uznać można fakt, że uczestnicy ruchu drogowego mają świadomość możliwości pojawienia się niekorzystnych warunków drogowych (oblodzenie, opady śniegu, itp.). Ponadto ciężka sytuacja panująca na drodze „wymusza” w pewien sposób zwiększenie uwagi i powoduje, że kierujący pojazdami zachowują się bardziej ostrożnie.

Tendencja wypadków w 2004 roku.

Miesiące	Wypadki		Zabici		Ranni	
	2004	2003=100%	2004	2003=100%	2004	2003=100%
Styczeń	3 307	94,5	308	80,4	4 160	96,0
Luty	3 354	120,8	326	132,5	4 210	120,2
Marzec	3 405	111,1	381	109,2	4 113	106,4
Kwiecień	3 962	112,7	377	104,7	5 045	114,0
Maj	4 203	91,4	427	102,9	5 402	93,9
Czerwiec	4 547	92,4	434	89,8	5 985	96,1
Lipiec	4 881	99,1	540	95,7	6 340	98,5
Sierpień	5 007	101,9	596	107,4	6 665	103,8
Wrzesień	4 600	94,4	565	98,6	5 838	97,4
Październik	5 026	101,7	652	104,3	6 214	103,1
Listopad	4 265	97,7	558	103,1	5 118	96,6
Grudzień	4 512	96,3	548	100,4	5 571	99,1

Wypadki drogowe wg. miesięcy w latach 2004 i 2003

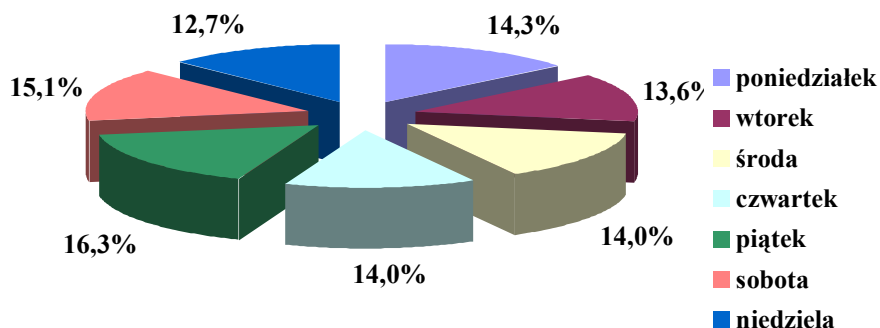

Dokonując podziału wypadków drogowych na poszczególne dni tygodnia, najwięcej zdarzeń oraz największą liczbę osób zabitych i rannych odnotowano pod koniec tygodnia, tj. w piątki (16,3% ogółu) i soboty (15,1% ogółu) oraz w poniedziałki (14,3% ogółu). Natomiast w niedziele – które są dniami wzmożonego ruchu związanego z powrotami z weekendowego wypoczynku – to dni, w których odnotowano najmniej wypadków drogowych (12,7 % ogółu). Przyczyną tego stanu może być zmniejszenie się ruchu na obszarach zabudowanych (gdzie zanotowano 71,9% wszystkich wypadków) i przeniesieniu go poza ten obszar, zwłaszcza w godzinach popołudniowych i wczesno - wieczornych. To z kolei powoduje tak duże zagęszczenie pojazdów, że dochodzi do znacznego uspokojenia ruchu.

Wypadki drogowe i ich skutki według dni tygodnia w 2004 r.

Dni tygodnia	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Ogółem	51 069	100,0	5 712	100,0	64 661	100,0
Poniedziałek	7 297	14,3	745	13,0	9 183	14,2
Wtorek	6 954	13,6	707	12,4	8 476	13,1
Środa	7 140	14,0	748	13,1	8 535	13,2
Czwartek	7 141	14,0	787	13,8	8 537	13,2
Piątek	8 348	16,3	875	15,3	10 280	15,9
Sobota	7 724	15,1	958	16,8	10 278	15,9
Niedziela	6 465	12,7	892	15,6	9 372	14,5

Wypadki drogowe wg. dni tygodnia w 2004 roku

Zarówno w 2004 jak i w latach poprzednich największe nasilenie wypadków wystąpiło w godzinach 16 – 19, a szczególnie między godz. 16 a 18, czyli w okresie bardzo dużego natężenia ruchu w związku z powrotami z pracy. W godzinach 16 – 19 najwięcej osób zostało rannych, natomiast najwięcej osób zginęło w przedziale czasowym między godzinami 17 i 21. Najmniej wypadków odnotowano w godzinach 24 – 5, w tym czasie również najmniej osób zostało rannych oraz poniosło śmierć.

Wypadki drogowe i ich skutki według godzin w 2004 r.

Godziny	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Ogółem	51 069	100,0	5 712	100,0	64 661	100,0
1-1.59	911	1,8	179	3,1	1 312	2,0
2-2.59	527	1,0	128	2,2	743	1,1
3-3.59	489	1,0	98	1,7	770	1,2
4-4.59	478	0,9	107	1,9	715	1,1
5-5.59	871	1,7	147	2,6	1 174	1,8
6-6.59	1 398	2,7	201	3,5	1 860	2,9
7-7.59	2 014	3,9	205	3,6	2 552	3,9
8-8.59	2 015	3,9	198	3,5	2 543	3,9

9-9.59	2 225	4,4	191	3,3	2 801	4,3
10-10.59	2 512	4,9	181	3,2	3 242	5,0
11-11.59	2 701	5,3	219	3,8	3 437	5,3
12-12.59	2 827	5,5	229	4,0	3 554	5,5
13-13.59	3 033	5,9	226	4,0	3 871	6,0
14-14.59	3 469	6,8	293	5,1	4 406	6,8
15-15.59	3 313	6,5	258	4,5	4 281	6,6
16-16.59	3 732	7,3	326	5,7	4 697	7,3
17-17.59	3 953	7,7	403	7,1	4 808	7,4
18-18.59	3 749	7,3	450	7,9	4 490	6,9
19-19.59	3 090	6,1	393	6,9	3 764	5,8
20-20.59	2 548	5,0	356	6,2	3 104	4,8
21-21.59	2 093	4,1	344	6,0	2 520	3,9
22-22.59	1 634	3,2	295	5,2	2 062	3,2
23-23.59	1 144	2,2	209	3,7	1 482	2,3
24-24.59	343	0,7	76	1,3	473	0,7

Na występowanie wypadków drogowych wpływ mają także warunki atmosferyczne oraz oświetlenie, przy czym ten ostatni czynnik jest uzależniony od pory dnia i pory roku.

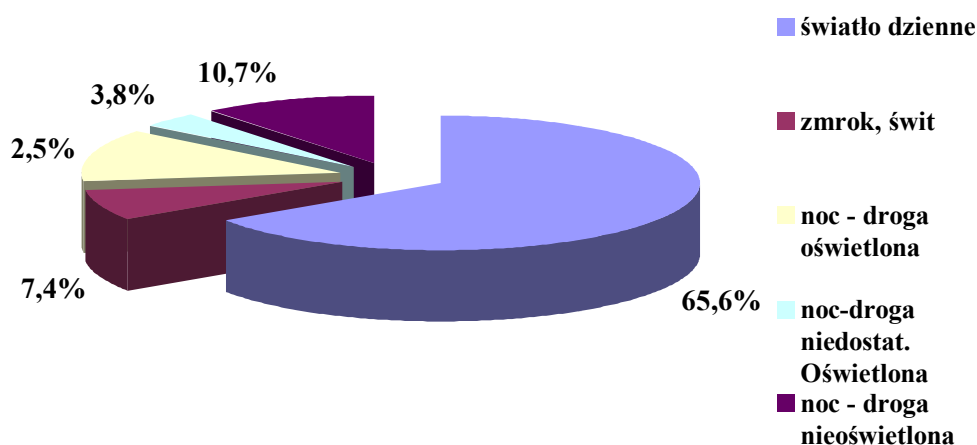
Podobnie jak w roku 2003 najczęściej, bo 32 858, tj. 64,3% wypadków, wydarzyło się przy dobrych warunkach atmosferycznych. Tłumaczyć można to tym, że takie warunki atmosferyczne powodują obniżenie uwagi uczestników ruchu, skłaniają np. do rozwijania większej prędkości przez kierujących pojazdami oraz niezachowania należytej ostrożności podczas wykonywania manewrów.

Wpływ warunków atmosferycznych na stan bezpieczeństwa w 2004 r.

Warunki atmosferyczne	Wypadki		Zabici		Ranni		
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%	
Dobre warunki atmosferyczne	32 858	64,3	3 561	62,3	40 930	63,3	
Oślepiające słońce	456	0,9	42	0,7	590	0,9	
Silny wiatr	281	0,6	50	0,9	352	0,5	
Pochmurno	8 890	17,4	1 033	18,1	11 374	17,6	
Opady:	deszczu	6 037	11,8	741	13,0	7 962	12,3
	śniegu, gradu	2 102	4,1	191	3,3	2 838	4,4
Mgła, dym	445	0,9	94	1,6	615	1,0	

Wypadki drogowe i ich skutki w poszczególnych porach doby w 2004 r.

Oświetlenie		Wypadki		Zabici		Ranni	
		Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
W ciągu dnia		33 499	65,6	2 839	49,7	43 020	66,5
W okresie zmroku, świtu		3 783	7,4	558	9,8	4 788	7,4
W warunkach nocnych, w tym:	na drogach oświetlonych	6 403	12,5	579	10,1	7 885	12,2
	na drogach niedostatecznie oświetlonych	1 915	3,8	327	5,7	2 206	3,4
	na drogach nie oświetlonych	5 466	10,7	1 409	24,7	6 755	10,4

III.2 Miejsca powstawania wypadków drogowych

W 2004 roku zdecydowana większość wypadków, czyli 36 694 wydarzyły się na obszarze zabudowanym (71,9%), zginęło w nich 2 755 osób, a 44 372 zostały ranne. Poza obszarem zabudowanym zaistniało 14 375 (28,1%) wypadków. W ich wyniku zginęło 2 957 osób, a rany odniosło 20 289 uczestników ruchu.

Mimo, iż większość wypadków wydarzyło się na obszarze zabudowanym, to w wyniku wypadków mających miejsce w obszarze niezabudowanym zginęło więcej osób.

Przyczynę takiego stanu rzeczy upatrywać można w tym, że na obszarach niezabudowanych kierujący rozwijają większe prędkości, często w jednym samochodzie ginie więcej niż jedna osoba, a ponadto pomoc lekarska dociera znacznie później niż w miastach.

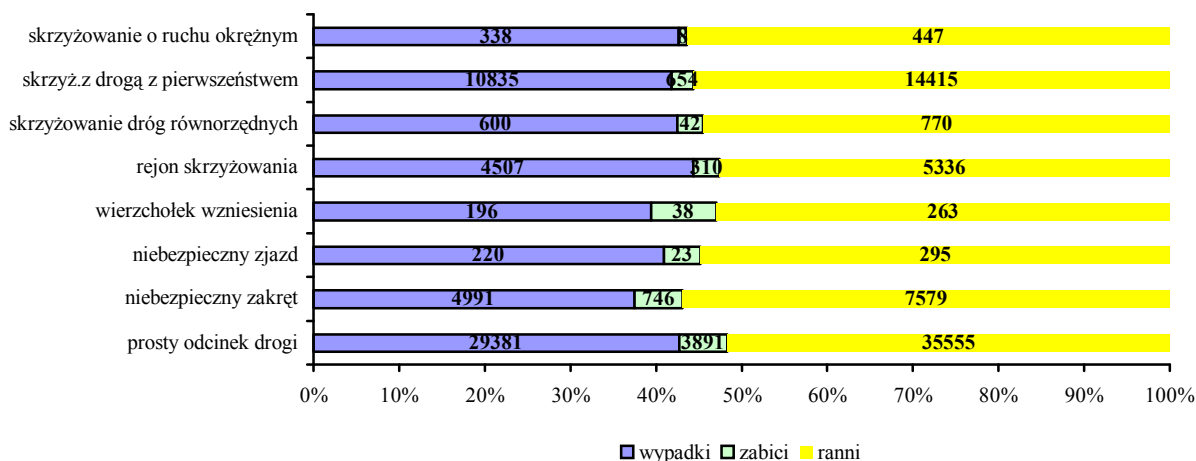
Na terenie poszczególnych województw rozkład wypadków drogowych, jakie miały miejsce na obszarze zabudowanym i niezabudowanym przedstawia się następująco:

Województwa	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Obszar zabudowany	Obszar niezabudow.	Obszar zabudowany	Obszar niezabudow.	Obszar zabudowany	Obszar niezabudow.
POLSKA	36 694	14 375	2 755	2 957	44 372	20 289
Dolnośląskie	2 091	896	185	186	2 407	1 279
Kujawsko – pomorskie	1 362	1 034	99	200	1 636	1 380
Lubelskie	1693	893	169	189	2 028	1 259
Lubuskie	460	387	47	121	561	648
Łódzkie	3 888	938	222	218	4 638	1 206
Małopolskie	3 924	958	194	141	4 899	1 456
Mazowieckie	1 894	1 294	224	345	2 253	1 729
Opolskie	742	449	69	81	862	674
Podkarpackie	1 810	570	160	135	2 256	744
Podlaskie	684	542	56	144	821	751
Pomorskie	2 200	1 014	139	168	2 747	1 525
Śląskie	5 910	1 136	356	155	7 115	1 588
Świętokrzyskie	1 670	502	141	80	2 081	732
Warmińsko-mazurskie	989	1 008	73	242	1 153	1 345
Wielkopolskie	3 376	1 534	251	289	4 169	2 266
Zachodniopomorskie	1 372	662	95	140	1 681	1 002
Komenda Stołeczna Policji*	2 630	557	275	123	3 071	699

* KSP łącznie z podległymi KPP

Analizując ww dane zauważyć można, iż aż w 11 województwach liczba osób zabitych była większa na obszarze niezabudowanym.

Na prostym odcinku drogi miało miejsce 29 381 wypadków (57,5% ogółu), śmierć w nich poniosło 3 891 osób, czyli 68,1% wszystkich zabitych, a rannych zostało 35 555 uczestników ruchu, co odpowiada 55% ogółu. Kolejnym szczególnie niebezpiecznym miejscem są skrzyżowania z drogą z pierwszeństwem przejazdu, na ich obszarze miało miejsce 10 835 wypadków (21,2 % ogółu), śmierć w nich poniosły 654 osoby (11,4 %), a obrażenia ciała odniosło 14 415 osób (22,3%).

Miejsce powstawania wypadków drogowych.

Miejsce zdarzenia		Wypadki		Zabici		Ranni	
		Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
prosty odcinek drogi.		29 381	57,5	3 891	68,1	35 555	55,0
niebezpieczny zakręt		4 991	9,8	746	13,1	7 579	11,7
niebezpieczny zjazd		220	0,4	23	0,4	295	0,5
wierzchołek wzniesienia		196	0,4	38	0,7	263	0,4
rejon skrzyżowania		4 507	8,8	310	5,4	5 336	8,3
skrzyżowanie	dróg równorzędnych	600	1,2	42	0,7	770	1,2
	z drogą z pierwszeństwem	10 835	21,2	654	11,4	14 415	22,3
	o ruchu okrężnym	338	0,7	8	0,1	447	0,7

W innych charakterystycznych miejscach występowania wypadków najczęściej, czyli 10,8% zanotowano na przejściach dla pieszych, 3,6% na poboczu a 2,5% przy wyjeździe z posesji.

Wybrane charakterystyczne miejsca występowania wypadków drogowych.

Miejsce zdarzenia	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
przejście dla pieszych	5 530	10,8	340	6,0	5 632	8,7
przystanek komunikacji publicznej	552	1,1	31	0,5	607	0,9
przejazd tramwajowy	67	0,1	2	0,1	72	0,1
torowisko tramwajowe – wydzielone	108	0,2	19	0,3	141	0,2
torowisko tramwajowe - w jezdni	102	0,2	9	0,2	127	0,2
przejazd kolejowy – strzeżony	37	0,1	11	0,2	41	0,1
przejazd kolejowy - nie strzeżony	102	0,2	27	0,5	140	0,2
most, wiadukt, estakada	323	0,6	48	0,8	432	0,7
chodnik, droga dla pieszych, rowerzystów	631	1,2	23	0,4	718	1,1
pobocze	1 813	3,6	297	5,2	2 570	4,0
pas dzielący jezdnię	92	0,2	12	0,2	123	0,2
przełączka na drogach dwu jezdniowych	88	0,2	12	0,2	111	0,2
wyjazd z posesji	1 274	2,5	82	1,4	1 554	2,4

W 2004 roku zdecydowana większość wypadków miała miejsce na drogach jednojezdniowych, dwukierunkowych – zdarzeń tych było 42 789, co stanowi 83,8% wszystkich wypadków, zginęło w nich 5 051 osób, a 54 411 zostało rannych. W stosunku do wszystkich poszkodowanych w wypadkach drogowych stanowi to odpowiednio 88,4% ogółu zabitych i 84,2% ogółu rannych.

Wypadki drogowe według rodzaju drogi.

Rodzaj drogi		Wypadki		Zabici		Ranni	
		Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Autostrada		215	0,4	42	0,7	318	0 5
Droga ekspresowa		114	0,2	26	0,5	166	0 3
O dwóch jezdniach jednokierunkowych		6 636	13,0	546	9,6	8 257	12 8
Droga	jednokierunkowa	1 313	2,6	47	0,8	1 507	2 3
	Dwukierunkowa, jednojezdniowa	42 789	83,8	5 051	88,4	54 411	84 2

Koncentracja większości wypadków na prostych odcinkach dróg jednojezdniowych - dwukierunkowych oraz powiązanie tego z najczęstszymi przyczynami wypadków powodowanych przez kierujących (niedostosowanie prędkości do warunków ruchu, nieprawidłowe wykonywanie manewrów) świadczy o niedostosowaniu polskiej infrastruktury drogowej do wzrastającego natężenia ruchu. Brak postępu w tej dziedzinie może być jednym z istotniejszych czynników wpływających na utrzymywanie się niskiego stanu bezpieczeństwa w ruchu drogowym w Polsce.

III.3 Wypadki drogowe na drogach krajowych.

W Polsce długość dróg krajowych wynosi około 18 tys. km. Na drogach tych panuje duże obciążenie ruchem. Spośród dróg największe obciążenie notuje się na drodze nr 1, a następnie drogach: nr 2, nr 4, nr 7, nr 8. Wiąże się to również z największą liczbą wypadków na tych drogach.

Stan bezpieczeństwa na drogach krajowych.

Nr drogi	2004 rok			2003 rok		
	Wypadki	Zabici	Ranni	Wypadki	Zabici	Ranni
K 1	907	135	1251	824	167	1160
A 1	7	2	12	7	1	17
K 2	609	143	911	560	132	760
A 2	15	4	24	9	2	17
K 3	279	85	430	287	55	418
K 4	516	96	697	421	77	599
A 4	157	30	239	176	32	284
K 5	447	75	607	468	50	657
K 6	264	58	342	283	41	383
K 7	834	205	1188	821	185	1196
K 8	643	151	861	626	146	841
K 9	224	32	306	174	30	212
K 10	273	57	408	271	54	380
K 11	508	68	749	532	77	759
K 12	505	103	653	510	87	682

IV. Rodzaje wypadków drogowych

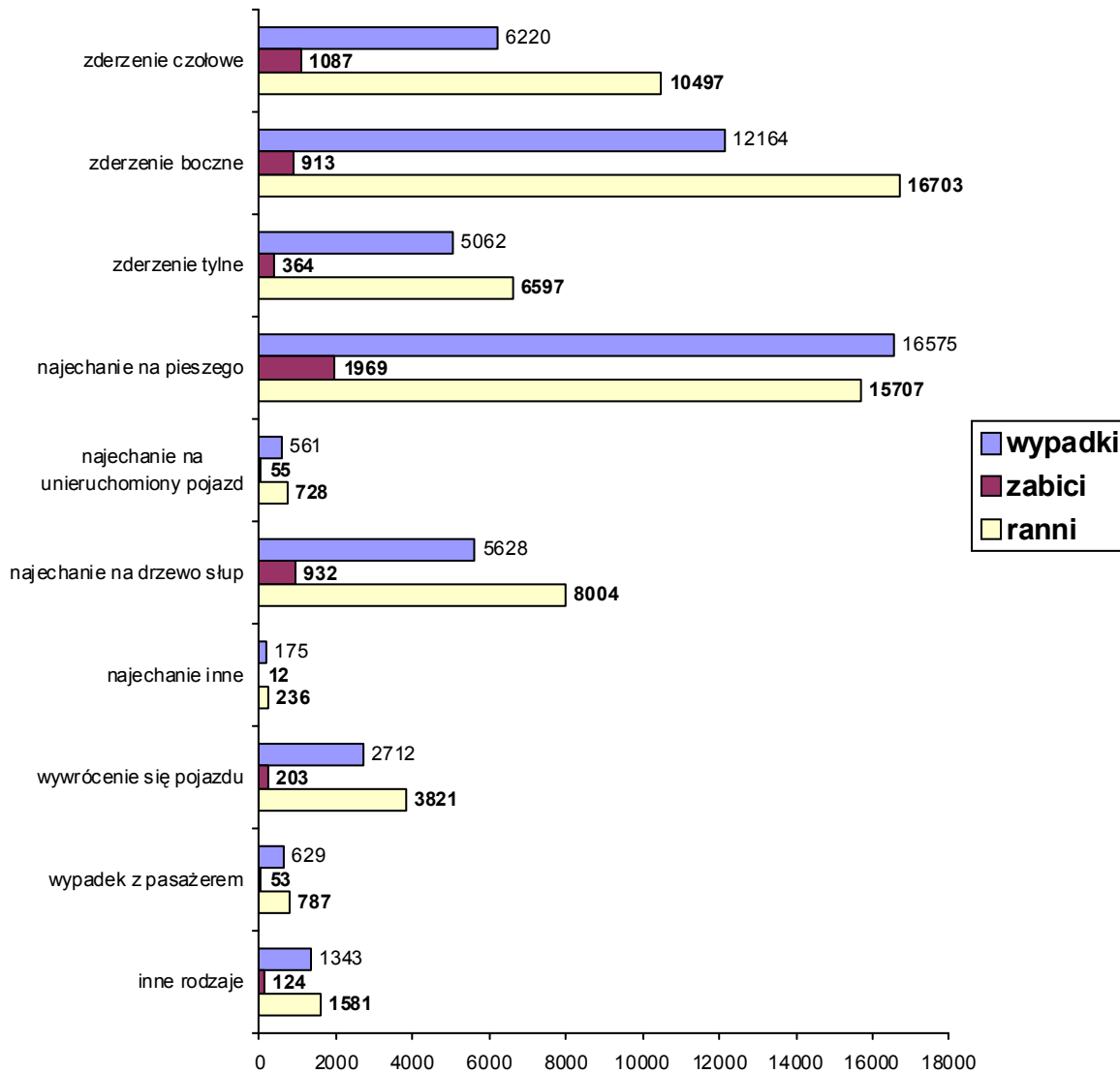
Spośród wszystkich rodzajów wypadków drogowych, na pierwsze miejsce wysuwają się zdarzenia, które zakwalifikować można do kategorii „zderzenie się pojazdów w ruchu”. W 2004 roku wypadków takich było 23 446 co stanowiło 45,9% ogółu. W zdarzeniach tych śmierć poniosło 2 364 osób (41,4% wszystkich zabitych), a rannych zostało 33 797 osób (52,2% ogółu rannych).

Następnym, najczęściej występującym rodzajem wypadku, było „najechanie na pieszego”. Takich zdarzeń w 2004 roku było 16 575 (32,5%), w ich wyniku zginęło 1 969 osób (34,5%), a 15 707 zostały ranne (24,3%).

Rodzaje wypadków drogowych.

Rodzaj zdarzenia		Wypadki		Zabici		Ranni	
		Ogółem	100%	Ogółem	100%	Ogółem	100%
Zderzenie się pojazdów w ruchu	czołowe	6 220	12,2	1 087	19,0	10 497	16,2
	boczne	12 164	23,8	913	16,0	16 703	25,8
	tylne	5 062	9,9	364	6,4	6 597	10,2
najechanie	na pieszego	16 575	32,5	1 969	34,5	15 707	24,3
	na unieruchomiony pojazd	561	1,1	55	1,0	728	1,1
	na drzewo słup	5 628	11,0	932	16,3	8 004	12,4
	na zaporę kolejową	5	0,0	0	-	5	0,0
	na dziurę, wybój garb	63	0,1	2	0,0	79	0,1
	na zwierzę	107	0,2	10	0,2	152	0,2
wywrócenie się pojazdu		2 712	5,3	203	3,6	3 821	5,9
wypadek z pasażerem		629	1,2	53	0,9	787	1,2
inne rodzaje		1 343	2,6	124	2,2	1 581	2,4

Rodzaje wypadków i ich ofiary w 2004 roku

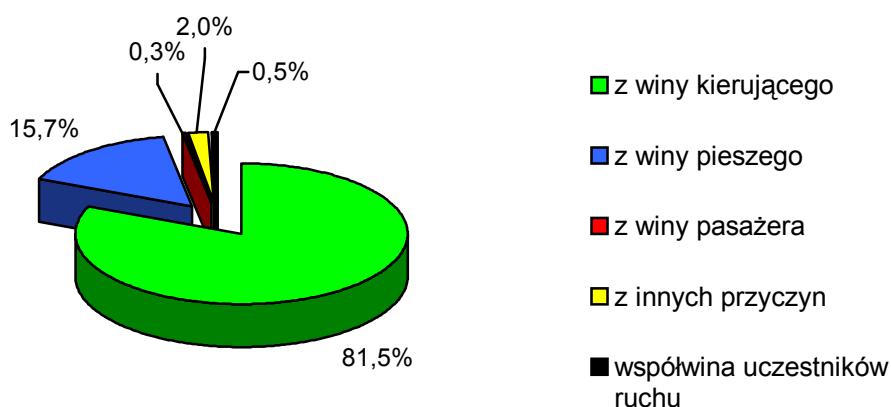

V. PRZYCZYNY I SPRAWCY WYPADKÓW

Wśród czynników mających decydujący wpływ na bezpieczeństwo ruchu drogowego *człowiek – droga – pojazd*, jako czynnik sprawczy wypadków, na pierwsze miejsce zdecydowanie wysuwa się człowiek. To właśnie zachowanie się poszczególnych grup użytkowników dróg generalnie wpływa na powstawanie wypadków drogowych. Inne czynniki miały zdecydowanie mniejsze znaczenie.

Przyczyny wypadków drogowych w 2004 roku.

Przyczyny wypadków	Wypadki		Zabici		Ranni	
	2004	2003= 100%	2004	2003= 100%	2004	2003= 100%
Z winy kierującego	41 605	100,5	4 301	98,1	55 915	101,9
Z winy pieszego	8 041	95,2	1 144	107,5	7 160	93,4
Z winy pasażera	136	107,9	9	112,5	141	109,3
Z innych przyczyn	1 035	113,4	198	132,9	1 202	113,9
współwina uczestników ruchu	244	114,5	58	156,8	236	114,0

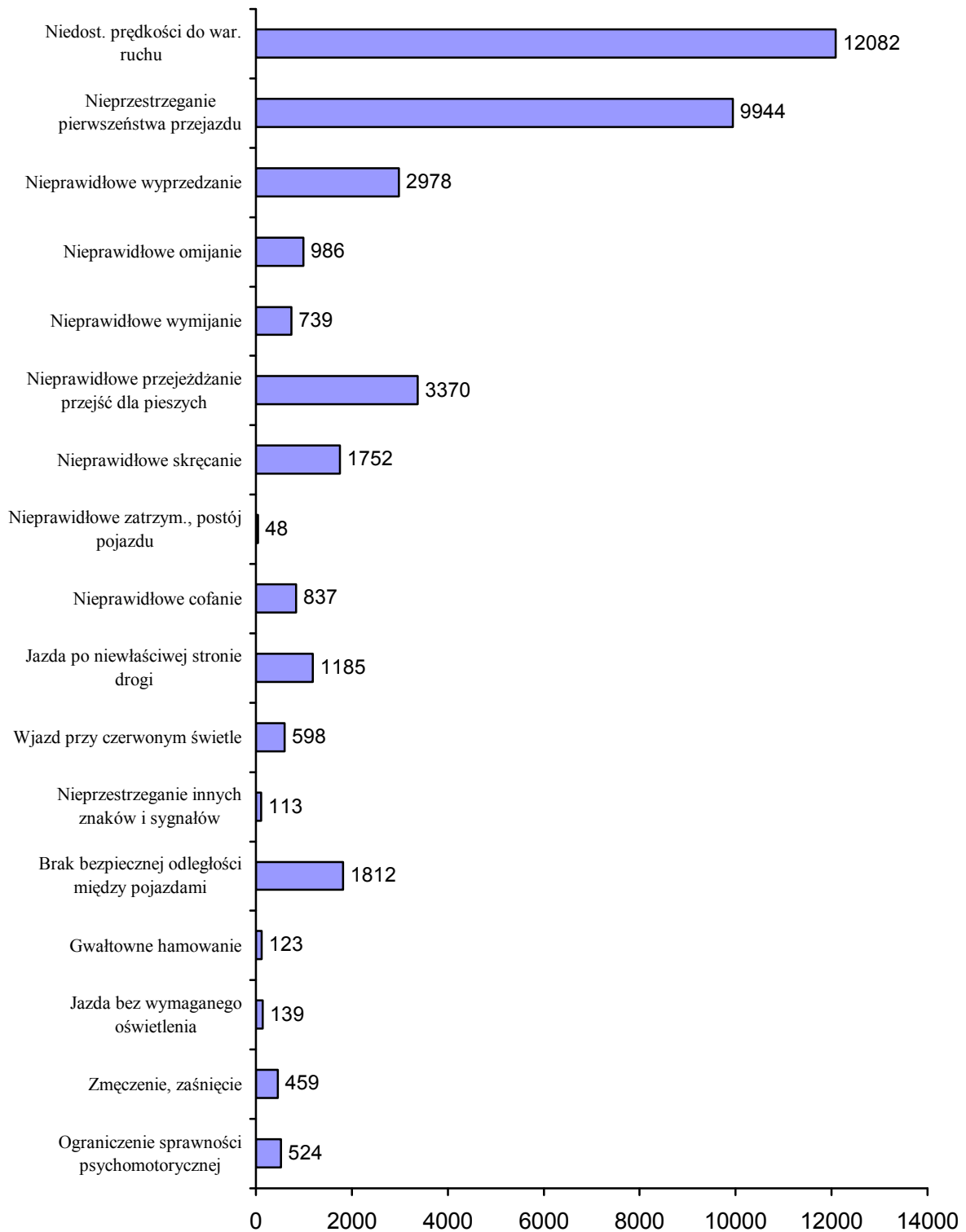
V.1 Wypadki z winy kierującego

W 2004 roku znaczącą większość wypadków spowodowali kierujący pojazdami, byli oni sprawcami 41 605 wypadków (co daje 81,5% ogółu), w wyniku tych zdarzeń śmierć poniosło 4 301 osób, a 55 915 zostało rannych. Głównymi przyczynami wypadków było: niedostosowanie prędkości do warunków ruchu (12 082 wypadki), nieprzestrzeganie pierwszeństwa przejazdu (9 944 wypadki), a także nieprawidłowe wykonywanie takich manewrów jak: wyprzedzanie, omijanie, wymijanie (4 703 wypadki).

Przyczyny wypadków spowodowanych przez kierujących.

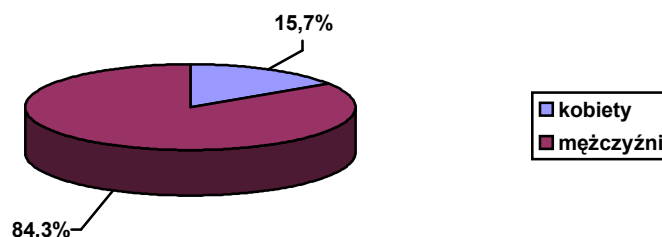
Wypadki z winy kierującego		Wypadki		Zabici		Ranni	
		Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Niedostosowanie prędkości do warunków ruchu		12 082	29,1	1 645	38,4	17 889	32,1
Nieprzestrzeganie pierwszeństwa przejazdu		9 944	24,0	627	14,6	13 761	24,7
Nieprawidłowe wyprzedzanie		2 978	7,2	432	10,1	4 289	7,7
Nieprawidłowe	Omijanie	986	2,4	95	2,2	1 091	2,0
	Wymijanie	739	1,8	125	2,9	1 051	1,9
	przejeżdżanie przejść dla pieszych	3 370	8,1	183	4,3	3 485	6,3
	skręcanie	1 752	4,2	122	2,8	2 154	3,9
	zatrzymanie, postój pojazdu	48	0,1	3	0,1	55	0,1
	cofanie	837	2,0	31	0,7	852	1,5
Jazda po niewłaściwej stronie drogi		1 185	2,9	219	5,1	1 711	3,1
Wjazd przy czerwonym świetle		598	1,4	32	0,7	821	1,5
Nieprzestrzeganie innych znaków i sygnałów		113	0,3	11	0,3	136	0,2
Brak bezpiecznej odległości między pojazdami		1 812	4,4	48	1,1	2 438	4,4
Gwałtowne hamowanie		123	0,3	5	0,1	167	0,3
Jazda bez wymaganego oświetlenia		139	0,3	28	0,7	163	0,3
Zmęczenie, zaśnięcie		459	1,1	96	2,2	708	1,3
Ograniczenie sprawności psychomotorycznej		524	1,3	55	1,3	666	1,2

Przyczyny wypadków spowodowanych przez kierujących

Analizując wiek i płeć kierowców, stwierdzić należy, iż najczęściej sprawcami wypadków w 2004 roku byli mężczyźni. Dokonując zróżnicowania za względu na płeć, dane przedstawiają się następująco: kierujący pojazdami - mężczyźni spowodowali 84,3%, natomiast kobiety 15,7% wypadków.

Płeć kierujących - sprawców wypadków w 2004 roku

Największa liczba sprawców wśród kierujących występuje w przedziale wiekowym 25 – 39 lat. Niemniej jednak, szczególną uwagę należałoby zwrócić na kierowców - sprawców wypadków w wieku 18 – 24 lata, czyli na grupę „młodych kierowców”. Niejednokrotnie cechuje ich brawura, a jednocześnie nie posiadają oni dużego doświadczenia w kierowaniu pojazdami. Problem ten występuje także w innych państwach europejskich i uznawany jest, obok przekraczania prędkości i jazdy po użyciu alkoholu lub narkotyków, za jeden z najpoważniejszych czynników oddziałujących na stan bezpieczeństwa w ruchu drogowym, tzw. „*young drivers problem*”.

Sprawcy wypadków – kierujący pojazdami wg. grup wiekowych.

Grupy wieku	Wypadki	Zabici	Ranni	Populacja*	Wskaźnik wypadków na 10 000 ludności
0-6	73	3	72	2 594 507	0,28
7-14	890	27	933	3 885 064	2,29
15-17	956	86	1 324	1 739 814	5,50
18-24	9 212	993	13 599	4 590 548	20,01
25-39	13 848	1 482	18 935	8 028 441	17,24
40-59	10 670	1 151	14 159	10 830 855	9,85
60 i więcej	5 953	559	6 889	6 511 020	9,14

* dane wg stanu na dzień 30.06.2004 r.

W 2004 roku wśród ogółu sprawców - kierujących pojazdami, najliczniejszą grupę (73,5%) stanowili kierujący samochodami osobowymi. Byli oni sprawcami 30 565 wypadków drogowych, w których zginęło 3 036 osób, a 42 894 odniosły obrażenia ciała.

Wypadki drogowe wg. pojazdu sprawcy

Pojazd sprawcy		Wypadki	Zabici	Ranni	
Rower		3 650	366	3 430	
Motorower		590	39	648	
Motocykl		892	143	1 002	
Samochód osobowy	z przyczepą	282	30	392	
	bez przyczepy	30 061	2 994	42 212	
	Taxi	222	12	290	
Autobus	Komunikacji publicznej	368	13	522	
	Inny	157	17	280	
Samochód ciężarowy	do przewozu ładunków	z przyczepą	1 266	206	1 792
		bez przyczepy	3 083	339	3 959
	do przewozu osób	255	35	438	
Ciągnik rolniczy	z przyczepą	197	36	220	
	bez przyczepy	146	21	158	
Pojazd wolnobieżny		28	4	54	
Tramwaj		80	5	117	
Trolejbus		3	1	2	
Pojazd zaprzęgowy		32	3	50	
Pociąg		1	0	1	
Pojazd uprzywilejowany		69	2	125	

Największe natężenie ruchu pojazdów odnotowywano w godzinach popołudniowych i wczesnym wieczorem. W 2004 roku najwięcej wypadków spowodowanych przez kierujących pojazdami wydarzyło się w godzinach 14.00 – 19.00 (14 459, co stanowi 34,8% wszystkich wypadków spowodowanych przez kierujących). W wyniku tych wypadków rannych zostało 19 177 osób (34,2%), a śmierć poniosło 1 283 (29,7%) uczestników ruchu.

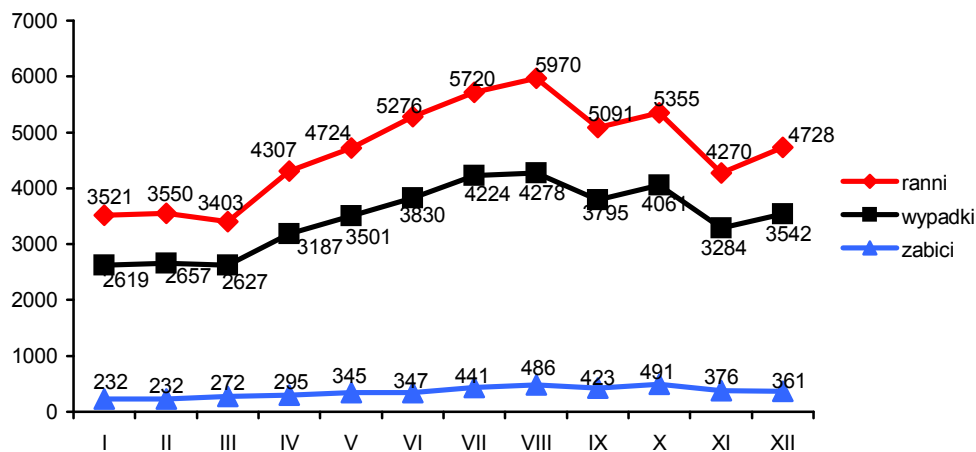
Wypadki spowodowane przez kierujących według godzin

Godziny	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
0-0.59	278	0,7	57	1,3	416	0,7
1-1.59	743	1,8	128	3,0	1173	2,1
2-2.59	454	1,1	96	2,0	682	1,2
3-3.59	425	1,0	73	1,7	719	1,3
4-4.59	423	1,0	90	2,1	668	1,2
5-5.59	776	1,9	128	3,0	1081	1,9
6-6.59	1 252	3,0	164	3,8	1742	3,1
7-7.59	1 752	4,2	173	4,0	2301	4,1
8-8.59	1 758	4,2	176	4,1	2296	4,1
9-9.59	1 950	4,7	167	3,9	2527	4,5
10-10.59	2 167	5,2	148	3,4	2904	5,2
11-11.59	2 281	5,5	189	4,4	3008	5,4
12-12.59	2 346	5,6	190	4,4	3067	5,5
13-13.59	2 508	6,0	194	4,5	3334	6,0
14-14.59	2 851	6,9	243	5,6	3809	6,8
15-15.59	2 704	6,5	217	5,0	3673	6,6
16-16.59	2 955	7,1	247	5,7	3959	7,1
17-17.59	3 039	7,3	274	6,4	3970	7,1
18-18.59	2 910	7,0	302	7,0	3766	6,7
19-19.59	2 378	5,7	265	6,2	3134	5,6
20-20.59	1 957	4,7	225	5,2	2589	4,6
21-21.59	1 539	3,7	208	4,8	2071	3,7
22-22.59	1 242	3,0	207	4,8	1714	3,1
23-23.59	916	2,2	140	3,3	1311	2,3

Kierujący pojazdami najczęściej powodowali wypadki drogowe w okresie od maja do grudnia. Najwięcej wypadków kierujący spowodowali w sierpniu – 4 278 (10,3% ogółu wypadków spowodowanych przez kierujących).

Wypadki spowodowane przez kierujących w zestawieniu miesięcznym.

Miesiące	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Ogółem	41 605	100,0	4 301	100,0	55 915	100,0
Styczeń	2 619	6,3	232	5,4	3 521	6,3
Luty	2 657	6,4	232	5,4	3 550	6,3
Marzec	2 627	6,3	272	6,3	3 403	6,1
Kwiecień	3 187	7,7	295	6,9	4 307	7,7
Maj	3 501	8,4	345	8,0	4 724	8,4
Czerwiec	3 830	9,2	347	8,1	5 276	9,4
Lipiec	4 224	10,2	441	10,3	5 720	10,2
Sierpień	4 278	10,3	486	11,3	5 970	10,7
Wrzesień	3 795	9,1	423	9,8	5 091	9,1
Październik	4 061	9,8	491	11,4	5 355	9,6
Listopad	3 284	7,9	376	8,7	4 270	7,6
Grudzień	3 542	8,5	361	8,4	4 728	8,5

Kierujący pojazdami, jako najliczniejsza grupa sprawców wypadków drogowych, miała zdecydowany wpływ na rozkład w czasie wszystkich wypadków, jakie miały miejsce w Polsce w 2004 roku. Zauważyć można, iż układ miesięczny wypadków spowodowanych przez kierujących jest w zasadzie identyczny jak ogółu wypadków.

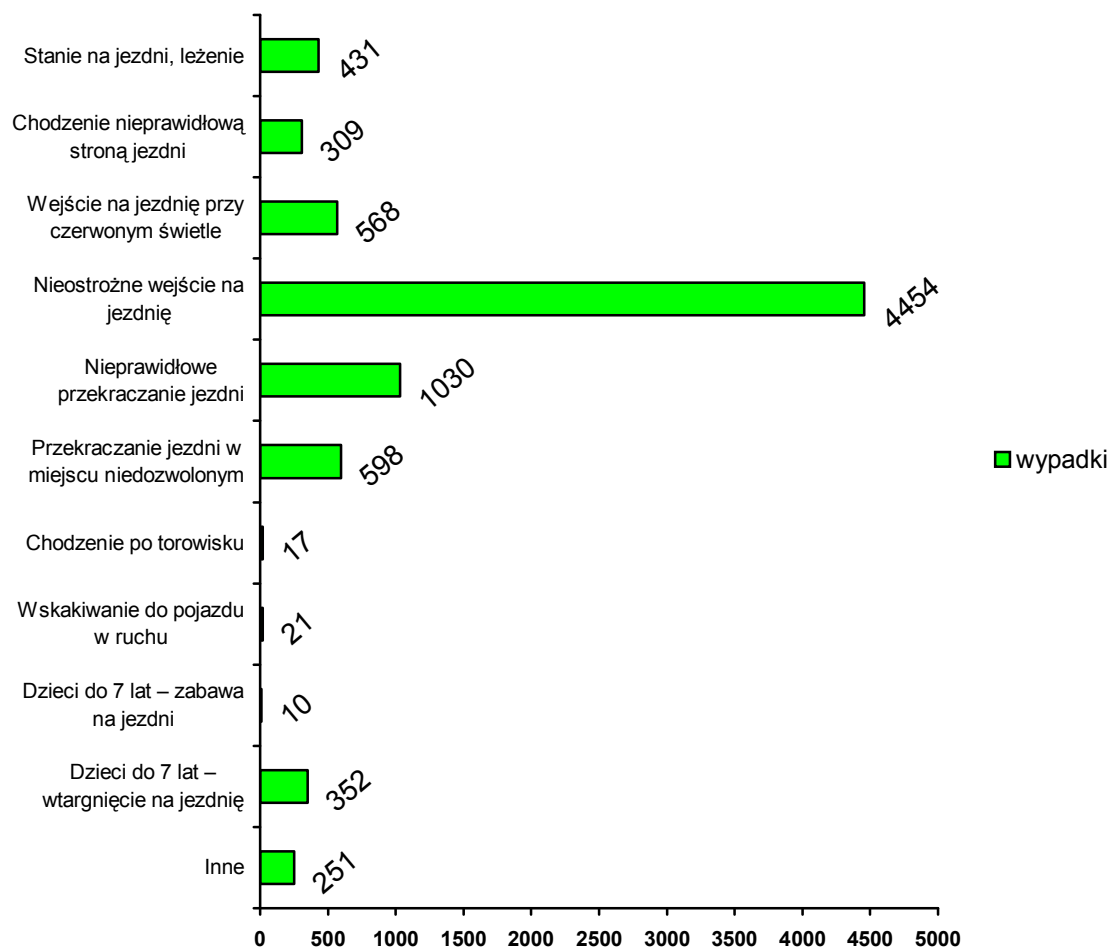
V.2 Wypadki z winy pieszego

Kolejną grupą sprawców wypadków drogowych są piesi. W 2004 roku spowodowali oni 8 041 zdarzeń, w wyniku których śmierć poniosły 1 144 osoby, a rany odniosło 7 160 uczestników ruchu.

Najczęstszą przyczyną było: nieostrożne wejście na jezdnię – 4 454 wypadki, (tj. 55,3% wszystkich zdarzeń spowodowanych przez pieszych), nieprawidłowe przekraczanie jezdni - 1 030 wypadków oraz przekraczanie jezdni w miejscu niedozwolonym – 598 wypadków. W większości ofiarami śmiertelnymi w tego typu wypadkach byli właśnie piesi. W porównaniu do 2003 r. zanotowaną większą liczbę osób zabitych w wypadkach spowodowanych przez pieszych o 80 osób.

Główne przyczyny wypadków spowodowanych przez pieszych.

Przyczyny wypadków		Wypadki		Zabici		Ranni	
		Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Ogółem		8 041	100,0	1 144	100,0	7 160	100 ,
Stanie na jezdni, leżenie		431	5,4	202	17,7	239	3,3
Chodzenie nieprawidłową stroną jezdni		309	3,8	84	7,3	242	3,4
Wejście na jezdnie przy czerwonym świetle		568	7,1	37	3,2	550	7,7
Nieostrożne wej- ście na jezdnię	Przed jadącym pojazdem	3 622	45,0	510	44,6	3 230	45,1
	Zza pojazdu, przeszkody	832	10,3	51	4,5	810	11,3
Nieprawidłowe przekraczanie jezdni	Zatrzymywanie, cofanie	55	0,7	8	0,7	49	0,7
	Przebieganie	975	12,1	91	8,0	912	12,7
Przekraczanie jezdni w miejscu niedozwolonym		598	7,4	84	7,3	538	7,5
Chodzenie po torowisku		17	0,2	5	0,4	12	0,2
Wskakiwanie do pojazdu w ruchu		21	0,3	3	0,3	18	0,3
Dzieci do lat 7	zabawa na jezdni	10	0,1	2	0,2	9	0,1
	wtargnięcie na jezdnię	352	4,4	22	1,9	336	4,7
Inne		251	3,1	45	3,9	215	3,0

Zarówno w przypadku pieszych, jak i kierujących sprawców wypadków drogowych, to mężczyźni głównie przyczyniali się do ich powstania. Statystycznie 67,3% wypadków spowodowanych przez pieszych było zawinionych przez mężczyzn. Pieszki kobiety spowodowały 32,7% wypadków.

Spośród grup wiekowych pieszych – sprawców wypadków, najwięcej wypadków, bo 2 096, tj. 26,3% spowodowały osoby w wieku 40 – 59 lat. Zginęło w nich 447 osób, a 1 703 zostały ranne. W grupie najmłodszych 0 – 17 lat nastąpił spadek liczby wypadków przy jednoczesnym wzroście liczby osób zabitych i spadku osób rannych.

Sprawcy wypadków – piesi w poszczególnych grupach wiekowych.

Grupy wieku	Wypadki	Zabici	Ranni	Populacja*	Wskaźnik wypadków na 10 000 członków populacji
0-6	471	28	450	2 594 507	1,81
7-14	1 495	31	1 501	3 885 064	3,84
15-17	418	26	413	1 739 814	2,40
18-24	833	66	805	4 590 548	1,81
25-39	1 106	191	960	8 028 441	1,37
40-59	2 096	447	1 703	10 830 855	1,93
60 i więcej	1 561	347	1 265	6 511 020	2,39

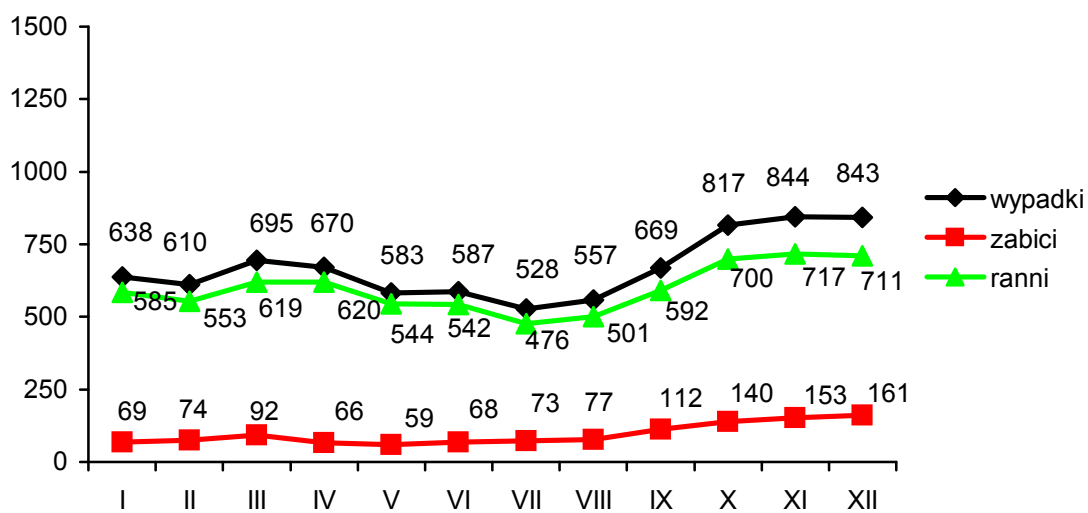
* dane wg stanu na dzień 30.06.2004 r

Piesi uczestnicy ruchu najczęściej powodują wypadki w okresie jesienno - zimowym. W miesiącach: październik, listopad, grudzień spowodowali oni 2 504 wypadki drogowe (31,2%). Zginęły w nich 454 osoby, a 2 128 zostało rannych. Jako jeden z czynników wpływających na taki rozkład wypadków uznać można znacznie pogorszone warunki atmosferyczne panujące w tym okresie, a zwłaszcza szybko zapadający zmierzch. Wtedy to piesi uczestnicy ruchu stają się gorzej widoczni, co w połączeniu z brakiem ostrożności (tak pieszych jak i kierujących) skutkuje wzrostem liczby wypadków w tym okresie.

Wypadki spowodowane przez pieszych w zestawieniu miesięcznym.

Miesiące	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Ogółem	8 041	100,0	1 144	100,0	7 160	100,0
Styczeń	638	7,9	69	6,0	585	8,2
Luty	610	7,6	74	6,5	553	7,7
Marzec	695	8,6	92	8,0	619	8,6
Kwiecień	670	8,3	66	5,8	620	8,7
Maj	583	7,3	59	5,2	544	7,6
Czerwiec	587	7,3	68	5,9	542	7,6
Lipiec	528	6,6	73	6,4	476	6,6
Sierpień	557	6,9	77	6,7	501	7,0
Wrzesień	669	8,3	112	9,8	592	8,3
Październik	817	10,2	140	12,2	700	9,8
Listopad	844	10,5	153	13,4	717	10,0
Grudzień	843	10,5	161	14,1	711	9,9

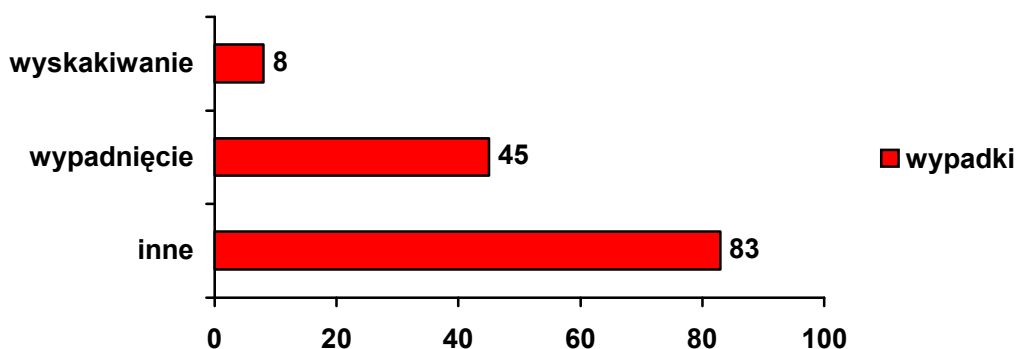
Sprawcy wypadków - piesi wg. miesięcy w 2004 r.

V.3 Wypadki z winy pasażera

Najmniej liczną grupą sprawców wypadków są pasażerowie. Od stycznia do grudnia 2004 roku spowodowali oni 136 wypadków, pociągnęły one za sobą 9 ofiar śmiertelnych i rany odniesione przez 141 osób. Wśród kategoryzowanych rodzajów zdarzeń, najczęstszym jest: wypadnięcie pasażera z pojazdu, a główną przyczyną - nietrzeźwość.

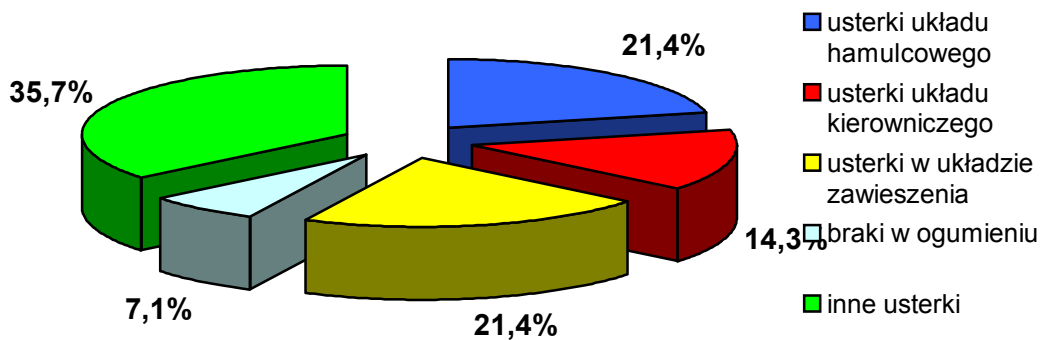
Wypadki spowodowane przez pasażerów w 2004 roku

V.4 Wypadki z powodu niesprawności technicznej pojazdu.

Od kilku lat liczba wypadków, w których za główną przyczynę uznano zły stan techniczny pojazdów utrzymuje się na stosunkowo niskim poziomie. W 2002 roku zaistniały 22 takie wypadki, w roku 2003– 16, a 2004 roku –14, w ich wyniku śmierć poniosły 1 osoba, a 15 odniosło obrażenia ciała.

Wypadki z powodu niesprawności technicznej w 2004 roku

Wypadki z powodu niesprawności technicznej pojazdu.

Braki techniczne	Wypadki	Zabici	Ranni
	Ogółem	Ogółem	Ogółem
Ogółem	14	1	15
usterki układu hamulcowego	3	-	4
usterki układu kierowniczego	2	-	2
usterki w układzie zawieszenia	3	-	3
braki w ogumieniu	1	-	1
inne usterki	5	1	5

Właściwy stan techniczny pojazdów, a zwłaszcza układów konstrukcyjnych mających zdecydowany wpływ na bezpieczeństwo, jest szczególnie ważny w przypadku pojazdów przewożących większą liczbę osób. Dlatego też, w okresie wakacyjnym, policja prowadzi wzmoczone działania kontrolne, podczas których ujawnia ewentualne braki techniczne takich pojazdów.

V.5 Wypadki z innych przyczyn.

Na powstawanie wypadków drogowych wpływ mają także inne, poza wymienionymi powyżej, przyczyny. Ogólnie w 2004 roku wystąpiło 1 035 takich zdarzeń, śmierć w nich poniosło 198 osób, a ranne zostały 1 202 osoby.

Inne przyczyny wypadków drogowych.

Przyczyna	Wypadki	Zabici	Ranni
O g ó ł e m	1 035	198	1 202
Niezawiniona niesprawność techniczna pojazdu	134	13	189
Niewłaściwy stan drogi	46	3	53
Nieprawidłowa organizacja ruchu	13	2	11
Nieprawidłowo zabezpieczone roboty drogowe	11	-	14
Nieprawidłowo działająca zaporą, roгатka	6	1	5
Przedmioty, zwierzęta na drodze	208	15	284
Nagle zasłabnięcie kierującego	37	8	33
Oślepienie przez inny pojazd	2	-	2
Przyczyny nieustalone	578	156	611

VI. Ofiary wypadków drogowych i bezpieczeństwo pieszych.

VI.1 Ofiary wypadków drogowych.

W 2004 roku w wypadkach drogowych poszkodowane zostały 70 373 osoby, w tym 5 712 poniosło śmierć, a 64 661 zostało rannych.

W porównaniu do 2003 roku jest to więcej ofiar o 833 osoby, w tym wzrost liczby ofiar śmiertelnych o 72 i wzrost liczby osób rannych o 761.

Najczęściej uczestnicy ruchu drogowego ponosili śmierć w wypadkach drogowych, które wydarzyły się poza obszarem zabudowanym. Prawie w co piątym takim zdarzeniu ginął człowiek, podczas gdy na obszarze zabudowanym w co trzynastym. W 2003 roku w co piątym wypadku na terenie niezabudowanym i w co trzynastym w terenie zabudowanym ginął człowiek.

Wysoka śmiertelność występująca na obszarze niezabudowanym jest zjawiskiem typowym, co wynika m.in. z tego, że pojazdy uczestniczące w zdarzeniu poruszają się z większymi prędkościami (stąd tragiczniejsze skutki) oraz z tego, że na tych obszarach pomoc lekarska jest trudniej dostępna.

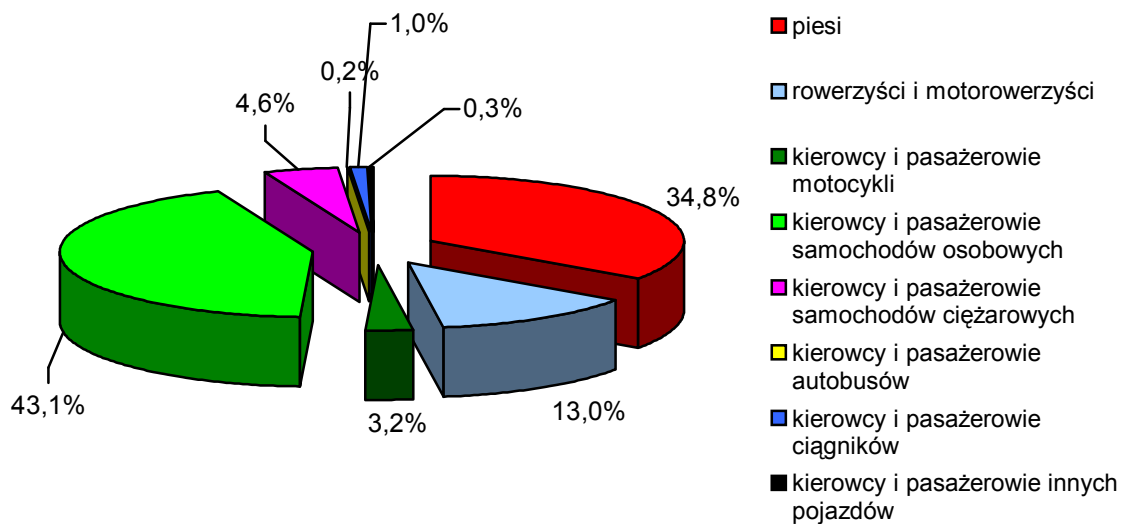
W ostatnich latach wypadki drogowe, które powstały na skutek jazdy z prędkością niedostosowaną do istniejących warunków na drodze, cechowały się dość wysoką częstotliwością zgonów. W roku 2004 średnio w co siódmym takim wypadku notowano zgon, tj. na poziomie roku 2003.

Bardzo liczną grupę ofiar stanowią piesi, co wynika z dużego udziału potrąceń w ogólnej liczbie wypadków (33,5% ogółu zdarzeń), oraz z prawidłowości, iż na styku pojazd – pieszy, ten ostatni jest narażony na znacznie większe, niż kierujący niebezpieczeństwo.

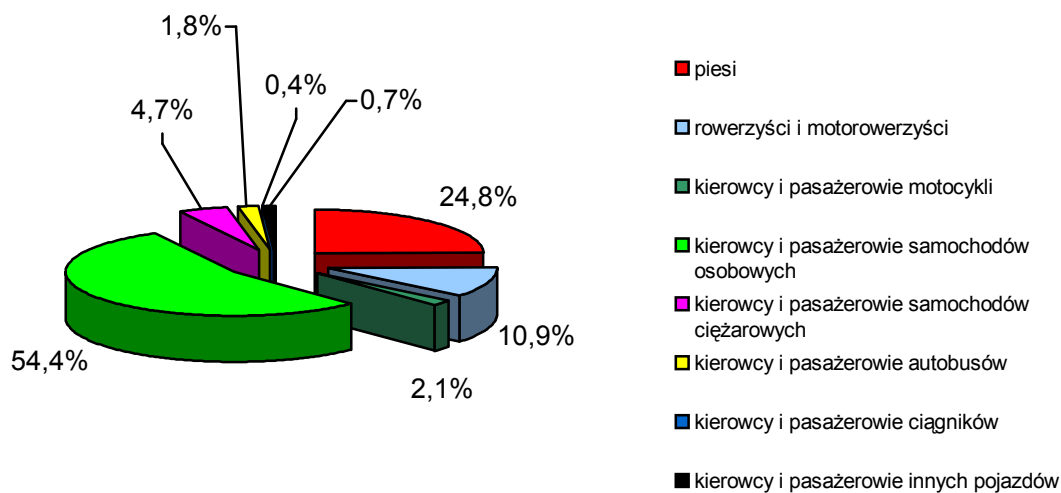
W roku 2004 w globalnej liczbie ofiar wypadków, największy odsetek stanowili kierujący samochodami osobowymi i ich pasażerowie – 53,5%.

Ofiary wypadków wg. rodzaju użytkownika drogi

Ofiary - zabici

Ofiary - ranni

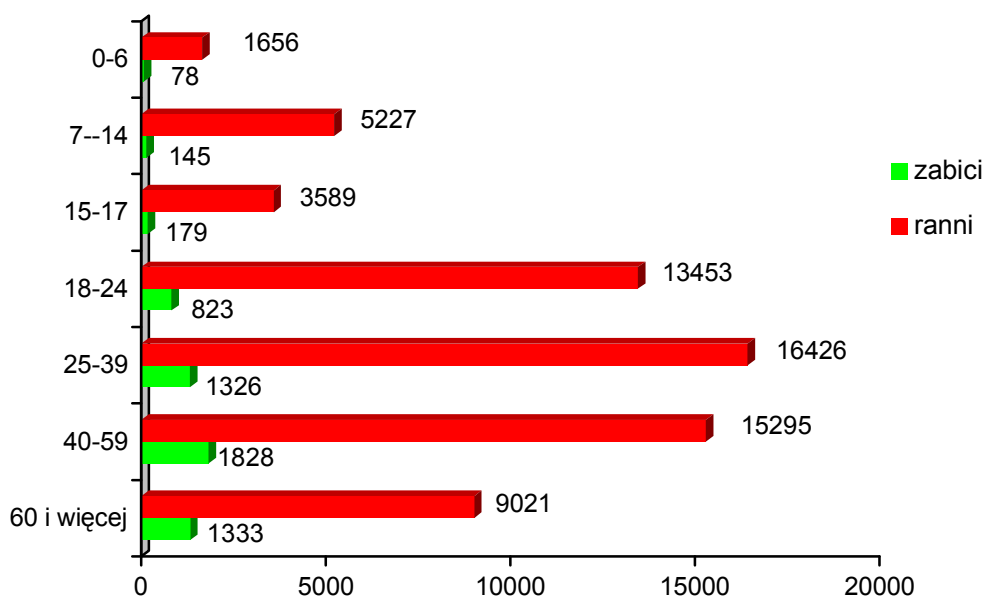

Wśród ofiar wypadków liczniejszą grupę stanowili mężczyźni. W 2004 roku zginęło ich 4 415 (77,3% ogółu zabitych), a 39 380 (60,9 %ogółu) zostało rannych.

Liczba kobiet ofiar wypadków wyniosła 1 297 zabitych (22,7%) i 25 281 rannych (39,1%).

Najliczniejszą grupę wśród zabitych – 1 828 osób (32% ogółu) stanowiły osoby w wieku 40-59 lat, natomiast najwięcej osób rannych 16 426 (25,4% ogółu) znajdowało się w grupie wiekowej 25-39 lat.

Wiek ofiar wypadków drogowych w 2004 roku

Grupy wieku	Na 1 milion osób populacji	
	Zabici	Ranni
0-6	30,1	638,3
7-14	37,3	1345,4
15-17	102,9	2063,9
18-24	179,3	2930,6
25-39	165,2	2046,0
40-59	168,8	1412,2
60 i więcej	204,7	1385,5

Najwyższy wskaźnik ofiar odnotowany został w przedziale wiekowym 18 – 24 lata.

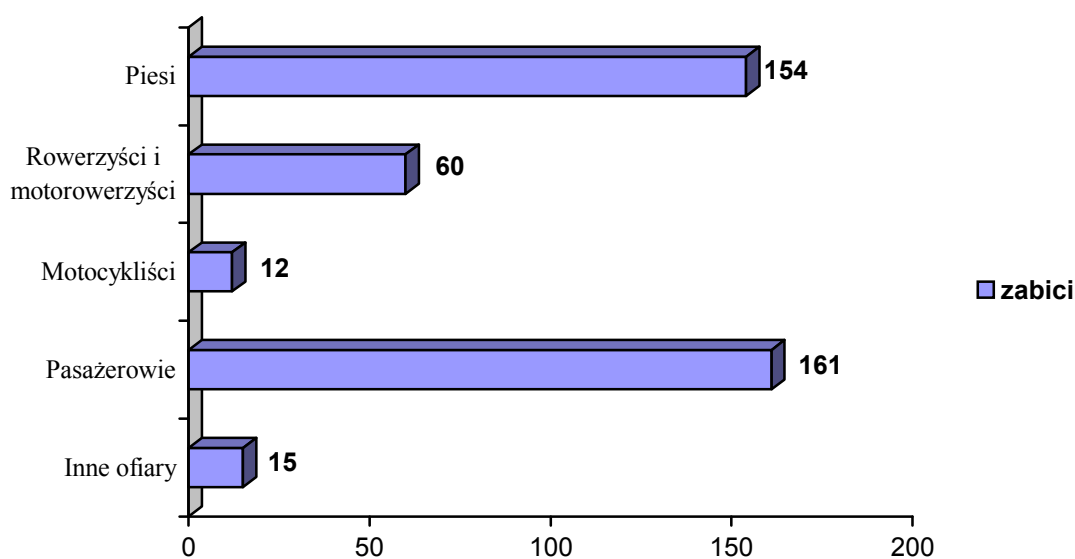
Szczególną grupą, na którą należałoby zwrócić uwagę to dzieci i młodzież w wieku do lat 17. W 2004 roku w wypadkach drogowych poszkodowane zostały 10 874 osoby w tym przedziale wiekowym (zabite – 402, a ranne – 10 472 osoby). W porównaniu z rokiem ubiegłym zanotowano mniej zabitych i mniej osób rannych.

Ofiary wśród dzieci i młodzieży.

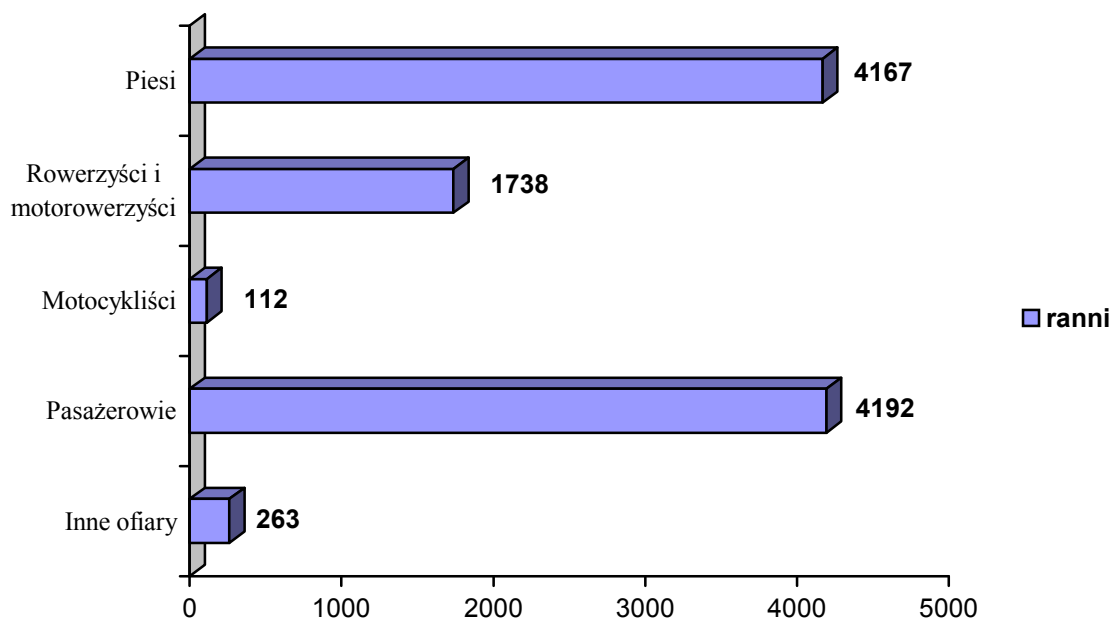
Dzieci i młodzież	Ofiary		Zabici		Ranni	
	2004	2003=100%	2004	2003=100%	2004	2003=100%
Piesi	4 321	95,1	154	105,5	4 167	94,8
Rowerzyści i motorowerzyści	1 798	88,6	60	103,5	1 738	88,2
Motocykliści	124	91,8	12	100,0	112	91,0
Pasażerowie	4 353	105,0	161	96,4	4 192	105,4
Inne ofiary	278	76,8	15	57,7	263	78,3

Dzieci i młodzież są to przeważnie pasażerowie i piesi. Tym samym są oni biernymi uczestnikami zdarzenia (pasażerowie), a ryzyko śmierci czy odniesienia poważnych obrażeń w wypadku drogowym jest znacznie większe niż wśród innych uczestników ruchu (piesi).

Ofiary dzieci i młodzież - zabici

Ofiary dzieci i młodzież - ranni

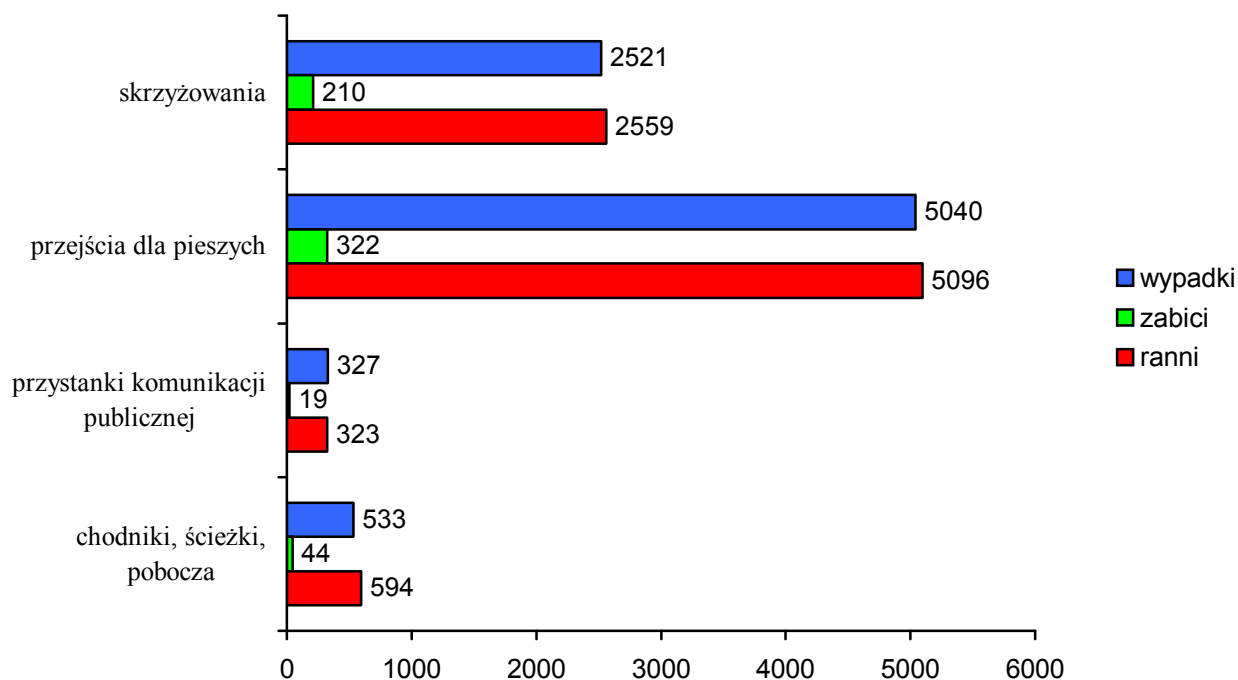
VI.2 Bezpieczeństwo osób pieszych

W 2004 roku zanotowano 17 112 wypadków z osobami pieszymi, w których to wypadkach zginęło 1 986 osób, a 16 039 zostało rannych.

Piesi są najbardziej zagrożoną kategorią uczestników ruchu. Prawdą jest jednak i to, że sami piesi swoim zachowaniem często powodują duże zagrożenie. W omawianym roku spowodowali oni 15,7% zdarzeń z ofiarami w ludziach.

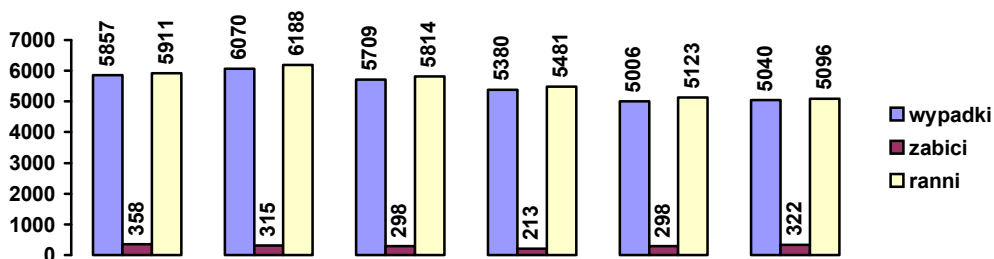
W miejscach udostępnionych dla ruchu pieszego zanotowano 8 421 potrażeń osób pieszych, stanowi to 49,2% wszystkich wypadków z pieszymi. Śmierć poniosło 595 osób (29,9% ogółu zabitych pieszych), ranne zostały 8 572 osoby (53,4%).

Wypadki w miejscach udostępnionych dla ruchu pieszego w 2004 roku

Badając wypadki w miejscach udostępnionych dla ruchu pieszych zauważyć należy, że zdecydowanie najwięcej zdarzeń drogowych występuje na przejściach dla pieszych, liczba potrażeń w tych miejscach systematycznie rośnie z 27% w 1998 roku do 29,4% w rok 2004.

wypadki na przejściach dla pieszych

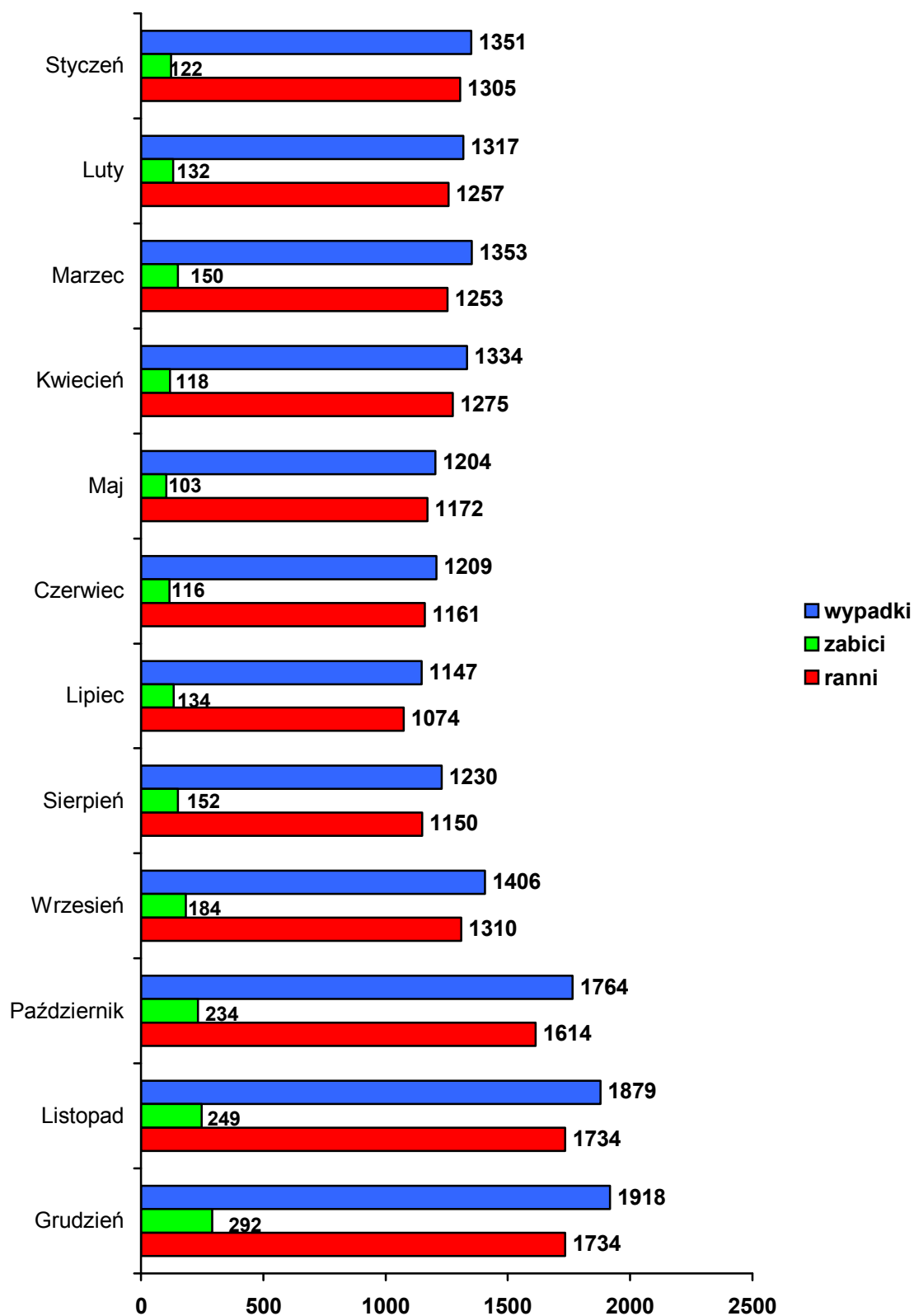
Zjawisko takie powinno budzić niepokój, gdyż przejście dla pieszych w swej istocie gwarantować powinno tym uczestnikom ruchu bezpieczne przekroczenie jezdni. Niemniej jednak spojrzeć należy na ten problem z dwóch stron. Po pierwsze kierujący pojazdem zbliżając się do przejścia dla pieszych ma obowiązek zachować szczególną ostrożność i ustąpić pierwszeństwa pieszemu znajdującemu się na przejściu (art. 26 ust. 1 Prawa o ruchu drogowym). Z drugiej zaś strony fakt korzystania z wyznaczonego przejścia nie upoważnia pieszego do wchodzenia na jezdnię bez upewnienia się, czy nie spowoduje to zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu, a przede wszystkim jego życia i zdrowia.

Podobnie jak w latach poprzednich najczęściej potrażeń i najtragiczniejsze ich skutki zanotowano w IV kwartale roku. Na taki stan rzeczy wpływ wywierają nasze warunki klimatyczne, kiedy to w okresie jesienno-zimowym wczesnie zapada zmrok, warunki atmosferyczne ulegają pogorszeniu i w wyniku tego pieszy staje się mniej widoczny.

Wypadki z udziałem pieszych w układzie miesięcznym.

Miesiące	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Styczeń	1 351	7,9	122	6,1	1 305	8,1
Luty	1 317	7,7	132	6,6	1 257	7,8
Marzec	1 353	7,9	150	7,6	1 253	7,8
Kwiecień	1 334	7,8	118	5,9	1 275	7,9
Maj	1 204	7,0	103	5,2	1 172	7,3
Czerwiec	1 209	7,1	116	5,8	1 161	7,2
Lipiec	1 147	6,7	134	6,7	1 074	6,7
Sierpień	1 230	7,2	152	7,7	1 150	7,2
Wrzesień	1 406	8,2	184	9,3	1 310	8,2
Październik	1 764	10,3	234	11,8	1 614	10,1
Listopad	1 879	11,0	249	12,5	1 734	10,8
Grudzień	1 918	11,2	292	14,7	1 734	10,8

Wypadki z udziałem pieszych wg. miesięcy

VII. Nietrzeźwi uczestnicy wypadków drogowych.

W 2004 roku nietrzeźwi uczestniczyli w 6 929 wypadkach drogowych, śmierć w nich poniosło 837 osób, a 8 450 odniosło obrażenia ciała.

Wypadki drogowe i ich skutki z udziałem nietrzeźwych uczestników ruchu w układzie województw*.

Województwa	Wypadki		Zabici*		Ranni*	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Dolnośląskie	439	6,3	35	6,2	340	6,4
Kujawsko – pomorskie	233	3,4	11	2,0	190	3,6
Lubelskie	534	7,7	51	9,1	425	8,0
Lubuskie	130	1,9	12	2,1	80	1,5
Łódzkie	578	8,3	50	8,9	455	8,5
Małopolskie	688	9,9	26	4,6	604	11,3
Mazowieckie	386	5,6	41	7,3	221	4,1
Opolskie	177	2,6	11	2,0	147	2,8
Podkarpackie	362	5,2	38	6,8	242	4,5
Podlaskie	256	3,7	47	8,4	196	3,7
Pomorskie	369	5,3	19	3,4	313	5,9
Śląskie	948	13,7	41	7,3	742	13,9
Świętokrzyskie	410	5,9	35	6,2	335	6,3
Warmińsko-mazurskie	373	5,4	58	10,3	278	5,2
Wielkopolskie	466	6,7	40	7,1	348	6,5
Zachodniopomorskie	301	4,3	21	3,7	260	4,9
Komenda Stołeczna Policji	279	4,0	25	4,5	159	3,0
POLSKA	6 929	100,0	561	100,0	5 335	100,0

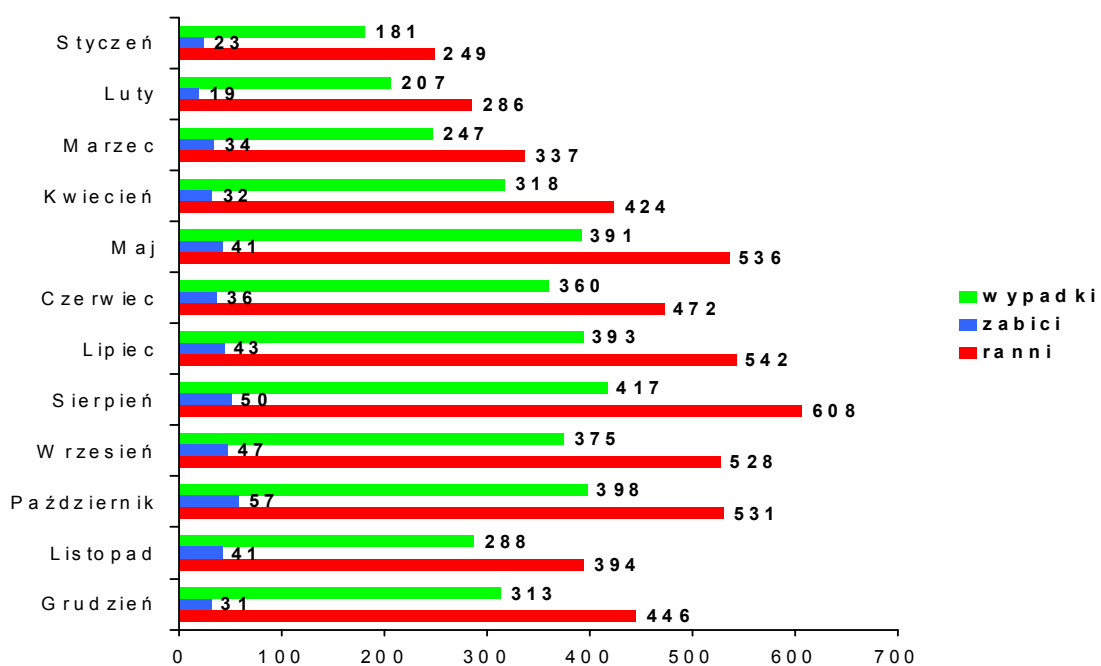
* W rubrykach zabici i ranni zostali ujęci tylko nietrzeźwi uczestnicy wypadków.

Analizując dynamikę omawianych zdarzeń w okresie 1997 - 1999 stwierdzono systematyczny spadek liczby wypadków z udziałem nietrzeźwych użytkowników dróg (1997 – 12 426, 1998 – 10 956, 1999 – 9 319, 2000 – nieznaczny wzrost 9 367). W roku 2001 odnotowano 7 432 wypadki, w porównaniu z rokiem 2000 jest to mniej o 1935 (-20,8%). Natomiast w 2002 roku w porównaniu z rokiem 2001 nastąpił wzrost tego typu zdarzeń. Zarejestrowano 7 801 wypadków, tj. więcej o 369 (+4,9%). W 2003 roku, w porównaniu z rokiem ubiegłym, nastąpił spadek liczby wypadków z udziałem osób będących pod działaniem alkoholu, zarejestrowano 6 913 wypadków, tj. mniej o 888 (-11,4%). Natomiast w 2004 roku nastąpił niewielki wzrost do 6 929 wypadków, w porównaniu z rokiem ubiegłym jest to o 16 więcej (+0,2%).

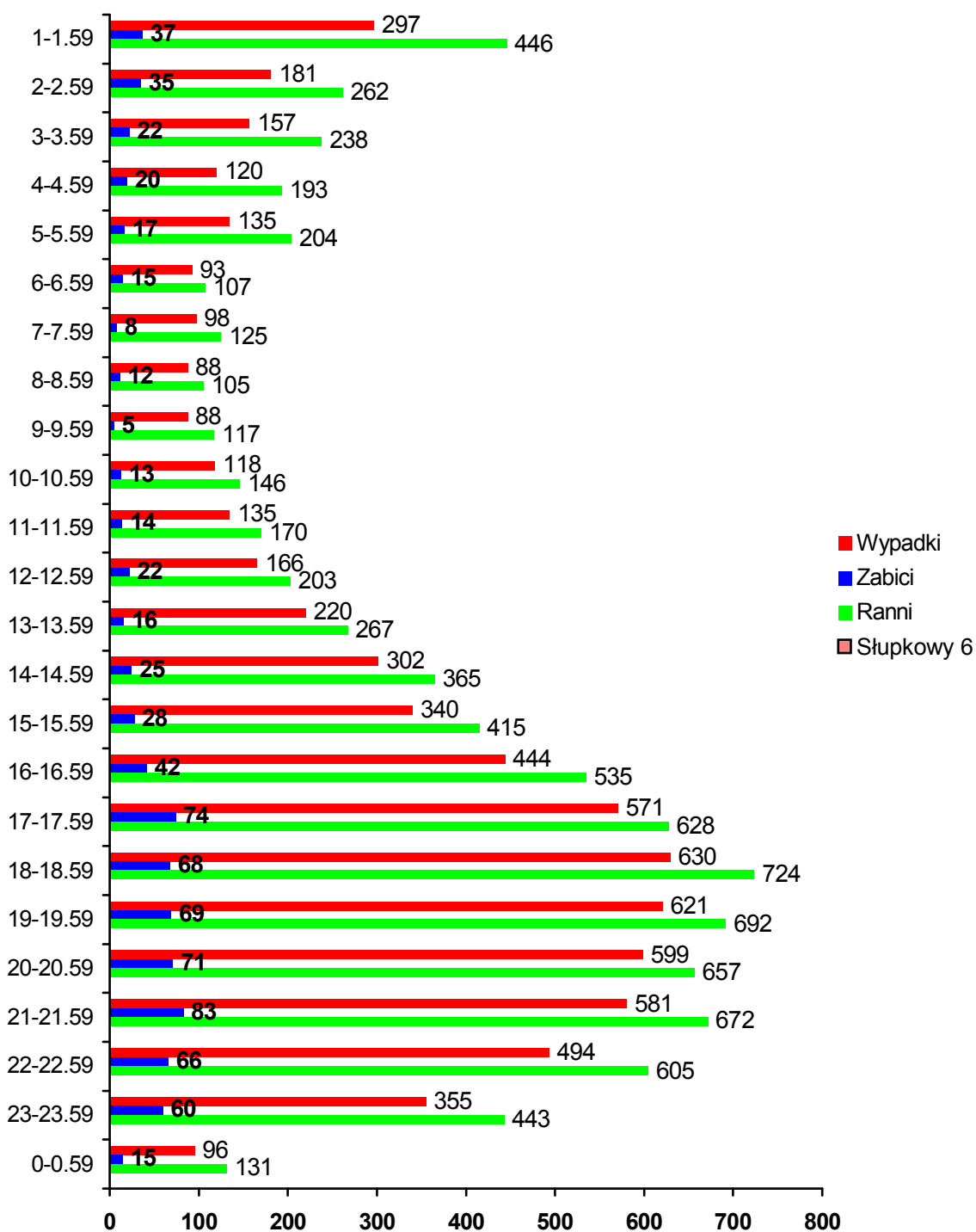
Nietrzeźwi najczęściej uczestniczą w zdarzeniach drogowych w ostatnich dniach tygodnia: piątek (15,1%), sobota (17,4%) i niedziela (19,4%). Niewątpliwie wpływ na takie rozłożenie wypadków ma fakt, że koniec tygodnia, dni wolne od pracy, sprzyjają spotkaniom towarzyskim i imprezom, podczas których spożywany jest alkohol. Generalnie w te dni zwiększa się liczba uczestników ruchu pod wpływem alkoholu.

Natomiast w trakcie doby kulminacyjny jest przedział pomiędzy 18.00 a 21.00. W 2004 roku w godzinach tych nietrzeźwi uczestniczyli w 1 850 wypadkach, co stanowi 27,7% wszystkich wypadków z ich udziałem. Rozkład godzinowy wypadków z udziałem nietrzeźwych pokrywa się z ogólną tendencją występowania wypadków wg. godzin.

Nietrzeźwi kierujący - sprawcy wypadków w układzie miesięcznym w 2004 roku

Zestawienie wypadków z nietrzeźwymi wg godzin w 2004 r

Nietrzeźwi uczestnicy ruchu w 2004 roku spowodowali 5 781 wypadków. Najliczniejszą grupę nietrzeźwych sprawców wypadków stanowią kierujący. W odniesieniu do ogólnej liczby wypadków spowodowanych przez kierujących, nietrzeźwi stanowili 9,3%.

Wypadki drogowe i ich skutki spowodowane przez nietrzeźwych uczestników ruchu.

Nietrzeźwość uczestników zdarzenia	Wypadki	Zabici	Ranni
Z winy kierującego	3 888	454	5 353
Z winy pieszego	1 726	240	1 536
Z winy pasażera	30	1	30
Z innych przyczyn	85	20	85
Współwina uczestników ruchu	52	12	53

W 2004 roku kierujący będący pod wpływem alkoholu spowodowali 3 888 wypadków. Zginęły w nich 454 osoby, a ranne zostały 5 353 osoby. W porównaniu do 2003 roku nastąpił spadek liczby wypadków o 25 (-0,6%).

W grupie nietrzeźwych kierujących największe zagrożenie bezpieczeństwa stanowili kierujący samochodami osobowymi, spowodowali oni 2 854 wypadki (73,4 % wypadków spowodowanych przez nietrzeźwych kierujących). Wskaźnik ten jest wyższy niż w roku poprzednim (2003 – 72%). W wypadkach zawinionych przez nietrzeźwych kierujących samochodami osobowymi zginęło 338 osób, tj. 74,4% śmiertelnych ofiar zdarzeń spowodowanych przez nietrzeźwych kierujących (2003 rok – 77,8%).

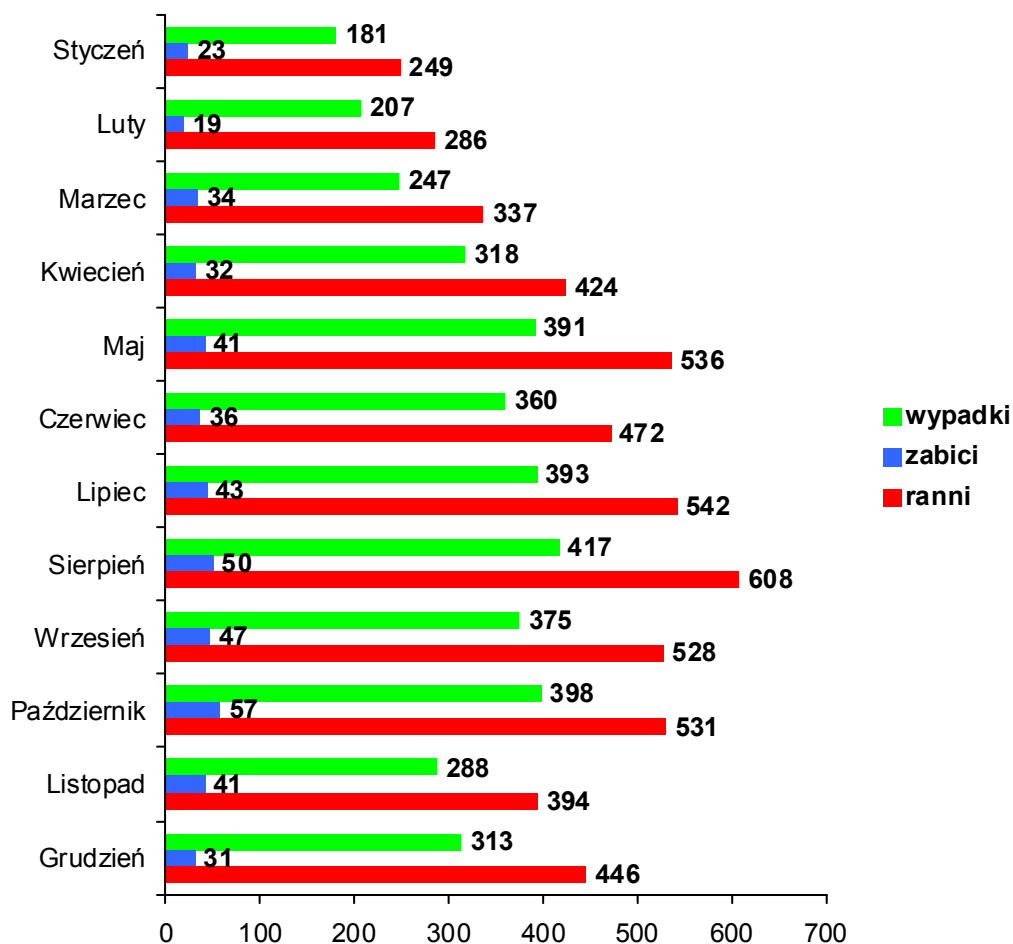
Wypadki spowodowane przez nietrzeźwych kierujących w 2004 r – według wybranych rodzajów pojazdów.

Rodzaj pojazdu sprawcy	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Rower i motorower	592	15,2	44	9,7	587	11,0
Motocykl	165	4,2	24	5,3	191	3,6
Samochód osobowy	2 854	73,4	338	74,4	4 240	79,2
Samochód ciężarowy	180	4,7	29	6,4	221	4,1
Autobus	9	0,3	-	-	21	0,4
Ciągnik rolniczy	68	1,8	16	3,5	68	1,2
Pojazd zaprzęgowy	9	0,2	3	0,7	11	0,2
Inny	11	0,4	-	-	14	0,3

Wypadki spowodowane przez nietrzeźwych kierujących w podziale na miesiące.

Miesiące	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Ogółem	3 888	100,0	454	100,0	5 353	100,0
Styczeń	181	4,7	23	5,1	249	4,7
Luty	207	5,3	19	4,2	286	5,3
Marzec	247	6,4	34	7,5	337	6,3
Kwiecień	318	8,2	32	7,0	424	7,9
Maj	391	10,1	41	9,0	536	10,0
Czerwiec	360	9,3	36	7,9	472	8,8
Lipiec	393	10,1	43	9,5	542	10,1
Sierpień	417	10,7	50	11,0	608	11,4
Wrzesień	375	9,6	47	10,4	528	9,9
Październik	398	10,2	57	12,6	531	9,9
Listopad	288	7,4	41	9,0	394	7,4
Grudzień	313	8,1	31	6,8	446	8,3

Nietrzeźwi kierujący - sprawy wypadków w układzie miesięcznym w 2004 roku

Z analizy miesięcznego rytmu powstawania wypadków w 2004 roku wynika, że największą liczbę zdarzeń z ofiarami w ludziach powodowali nietrzeźwi kierujący w miesiącach letnich oraz w październiku.

Piesi będący pod działaniem alkoholu spowodowali 1 726 wypadków, w wyniku których śmierć poniosło 240 osób, a 1 536 zostało rannych. W porównaniu do roku 2003 nastąpił niewielki spadek liczby wypadków spowodowanych przez tę grupę uczestników ruchu o 0,6%.

Prawie co piąty pieszy – sprawca wypadku był pod wpływem alkoholu, jest to na poziomie roku ubiegłego. Liczba zdarzeń, do powstania których przyczynili się nietrzeźwi piesi systematycznie spada, w roku 2004 była najniższa w ostatnich pięciu latach i stanowiła 3,3% wszystkich wypadków (2000 – 4,4%, 2001 – 3,7%, 2002 – 3,6%, 2003 – 3,4%).

Wypadki drogowe i ich skutki spowodowane przez nietrzeźwych pieszych.

Miesiące	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Styczeń	155	9,0	14	5,8	145	9,4
Luty	159	9,2	11	4,6	153	10,0
Marzec	138	8,0	22	9,2	121	7,9
Kwiecień	101	5,9	11	4,6	91	5,9
Maj	94	5,4	10	4,2	91	5,9
Czerwiec	87	5,0	13	5,4	79	5,1
Lipiec	98	5,7	12	5,0	91	5,9
Sierpień	116	6,7	21	8,8	100	6,5
Wrzesień	142	8,2	24	10,0	123	8,0
Październik	199	11,5	39	16,3	161	10,5
Listopad	213	12,3	35	14,6	180	11,7
Grudzień	224	13,0	28	11,7	201	13,1

W porównaniu z rokiem ubiegłym stwierdzono wzrost liczby ujawnionych kierujących pojazdami pod wpływem alkoholu (w stanie po użyciu oraz w stanie nietrzeźwości) o 6 221 osób.

	Liczba ujawnionych osób
Styczeń–grudzień 2003– 87§§1i2 kw oraz 178a §§1i2 kk	167 318
Styczeń–grudzień 2004 - 87§§1i2 kw oraz 178a §§1i2 kk	173 539

VIII. Cudzoziemcy - uczestnicy wypadków drogowych

W 2004 roku cudzoziemcy uczestniczyli w 1 439 wypadkach drogowych, tak więc w porównaniu z 2003 rokiem wystąpił spadek o 164 wypadki, śmierć w nich poniosło 281 osób, o 79 osób mniej niż w 2003 roku, a 2 210 zostało rannych, tj. mniej o 191 osób rannych niż w roku 2003. Cudzoziemcy przyczynili się do powstania 722 wypadków drogowych, co stanowi ok. 1,4% wszystkich wypadków zaistniałych w 2004 roku.

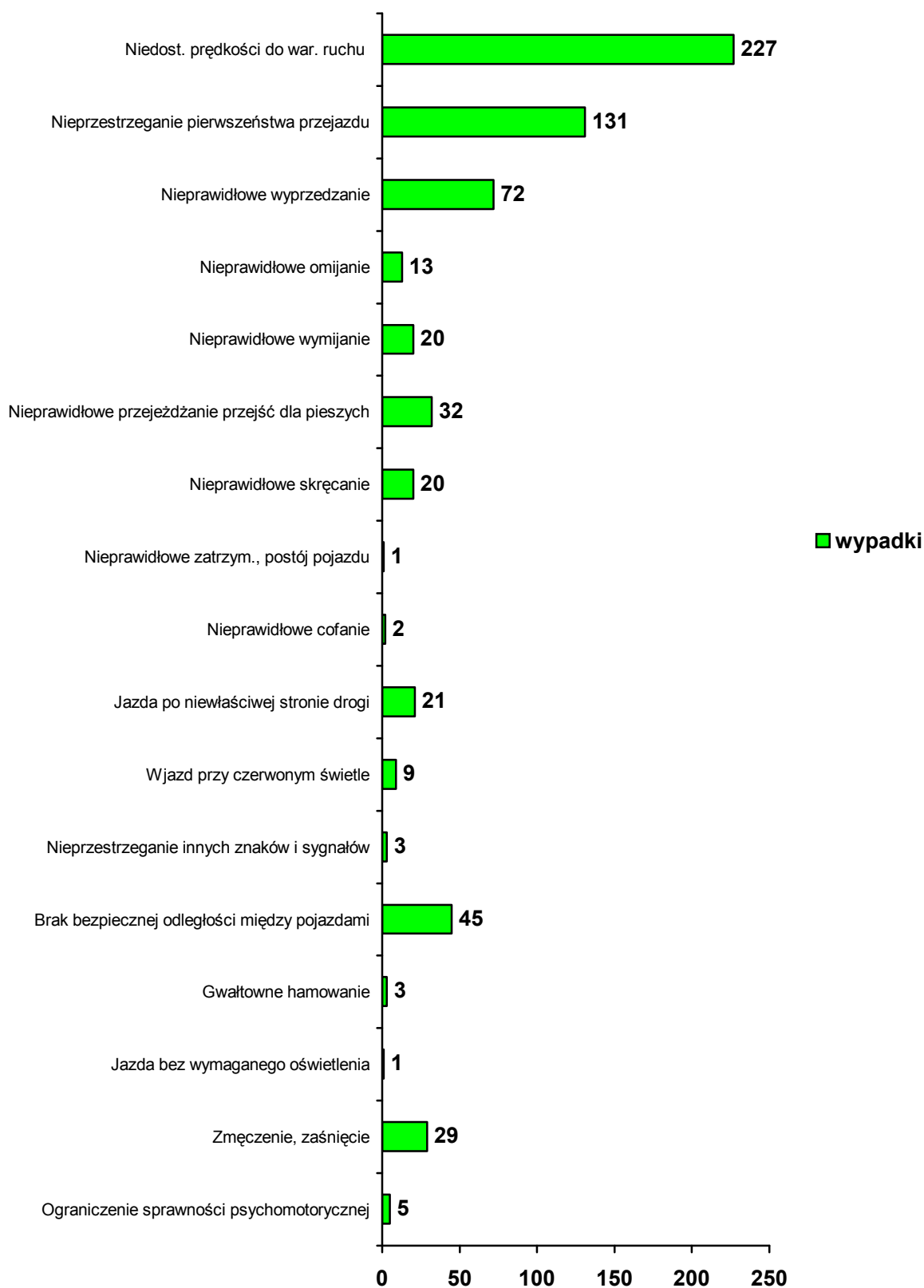
Najliczniejszą grupą sprawców - obywateli innych państw, byli kierujących pojazdami. Spowodowali oni 674 wypadki drogowe, tj. 93,4 % wszystkich wypadków zawinionych przez cudzoziemców.

Przyczyny wypadków spowodowanych przez cudzoziemców.

Przyczyny wypadków	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
z winy kierującego	6 74	93,4	112	95,7	1 010	94,5
z winy pieszego	29	4,0	1	0,9	28	2,6
z winy pasażera	2	0,3	-	-	2	0,2
z innych przyczyn	17	2,4	4	3,4	29	2,7
współwina uczestników ruchu	-	-	-	-	-	-

W 2004 roku najwięcej wypadków drogowych spowodowali kierujący pojazdami, obywatele takich państw jak: Niemcy (142 wypadki – 21,1%), Ukraina (85 wypadków – 12,6%), Litwa (63 wypadki – 9,3%), Białoruś (49 wypadków – 7,3). Można to wytłumaczyć tym, że Polska z racji swego położenia jest krajem tranzytowym i zdecydowanie największy odsetek cudzoziemców wjeżdżających i przejeżdżających przez nasz kraj to obywatele państw ościennych; szczególnie z linii wschód – zachód.

Główne przyczyny wypadków z winy cudzoziemców - kierujących pojazdami

Wypadki drogowe i ich skutki z udziałem cudzoziemców w układzie województw*.

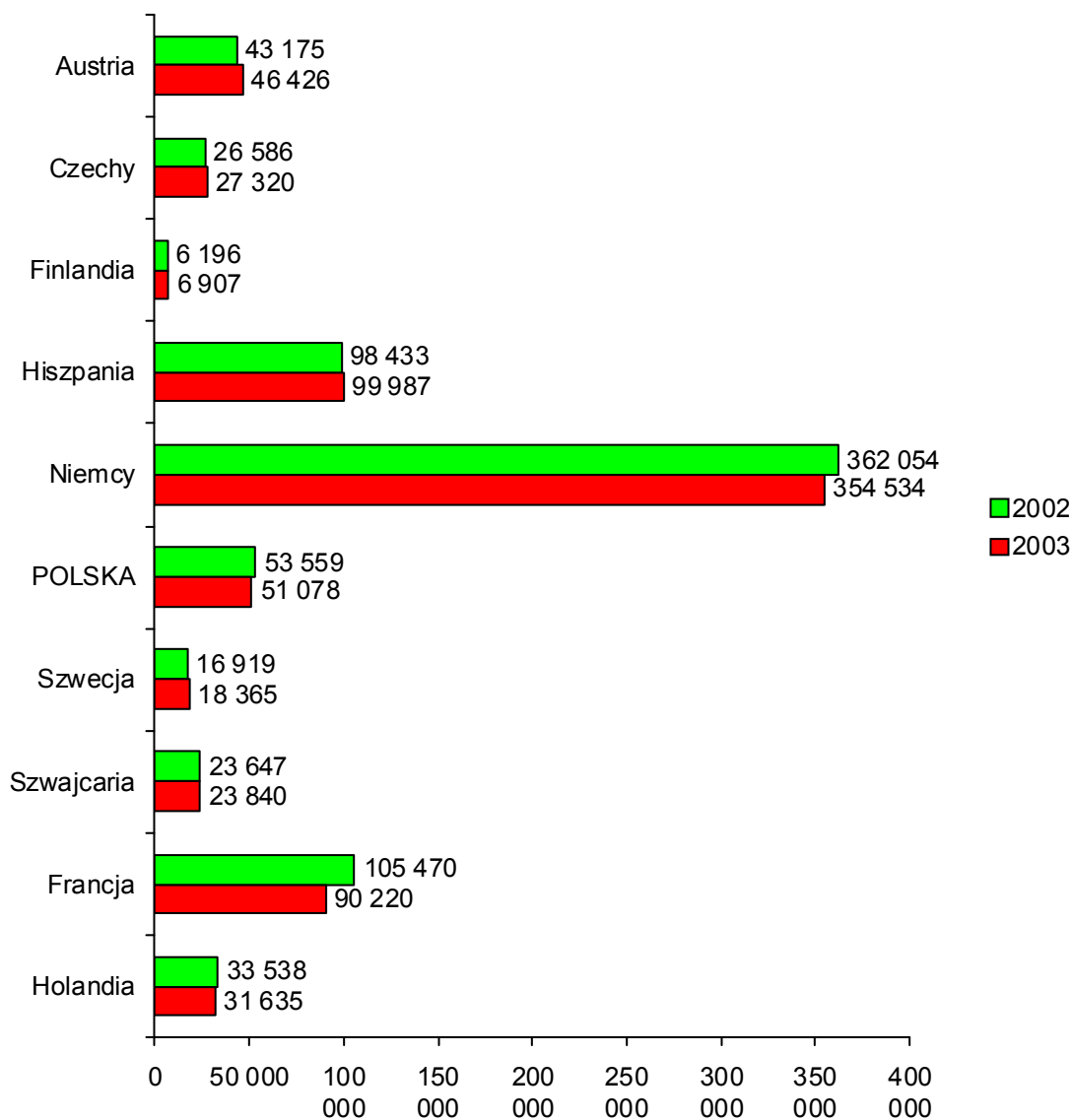
Województwa	Wypadki		Zabici*		Ranni*	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Dolnośląskie	104	7,2	9	15,5	67	8,8
Kujawsko - pomorskie	34	2,4	1	1,7	15	2,0
Lubelskie	92	6,4	6	10,3	62	8,2
Lubuskie	76	5,3	4	6,9	55	7,3
Łódzkie	92	6,4	4	6,9	32	4,2
Małopolskie	79	5,5	0	-	31	4,1
Mazowieckie	125	8,7	5	8,6	61	8,0
Opolskie	55	3,8	3	5,2	39	5,1
Podkarpackie	67	4,7	0	-	35	4,6
Podlaskie	88	6,1	5	8,6	30	4,0
Pomorskie	81	5,6	4	6,9	39	5,1
Śląskie	123	8,5	2	3,4	56	7,4
Świętokrzyskie	29	2,0	1	1,7	8	1,1
Warmińsko-mazurskie	60	4,2	3	5,2	32	4,2
Wielkopolskie	99	6,9	2	3,4	50	6,6
Zachodniopomorskie	147	10,2	7	12,1	94	12,4
Komenda Stołeczna Policji	88	6,1	2	3,4	52	6,9

* W rubrykach zabici i ranni zostali ujęci tylko cudzoziemcy - uczestnicy wypadków.

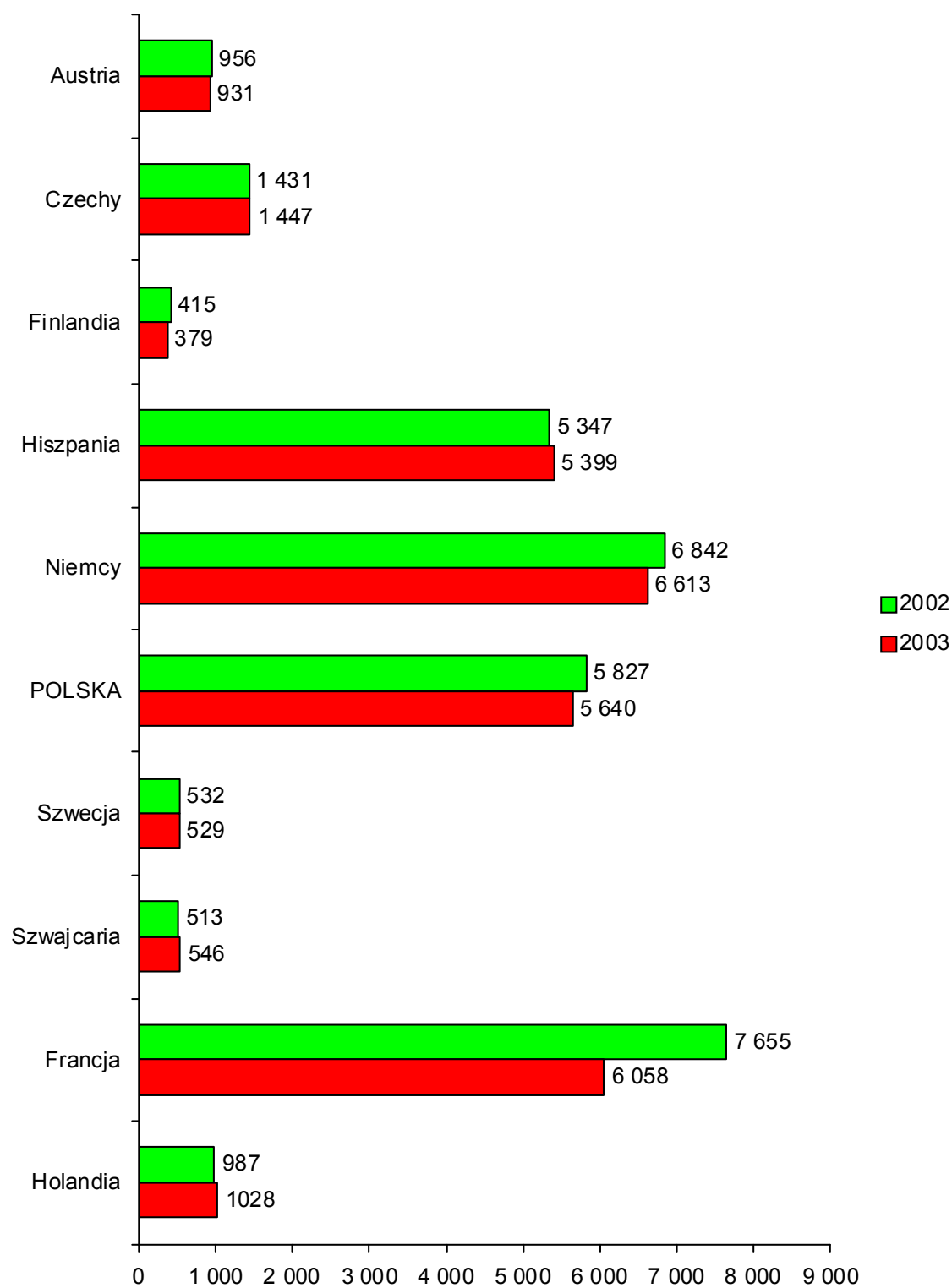
IX. Bezpieczeństwo Ruchu Drogowego w innych krajach europejskich.

W rozdziale tym przedstawiono niektóre dane dotyczące bezpieczeństwa ruchu drogowego w wybranych państwach. Informacje te zostały przekazane Komendzie Głównej Policji przez Instytut Transportu Samochodowego, a pochodzą z międzynarodowej bazy danych o wypadkach drogowych IRTAD (International Road Traffic and Accident Database). Prezentowane dane są najaktualniejszymi dostępnymi w chwili opracowywania analizy.

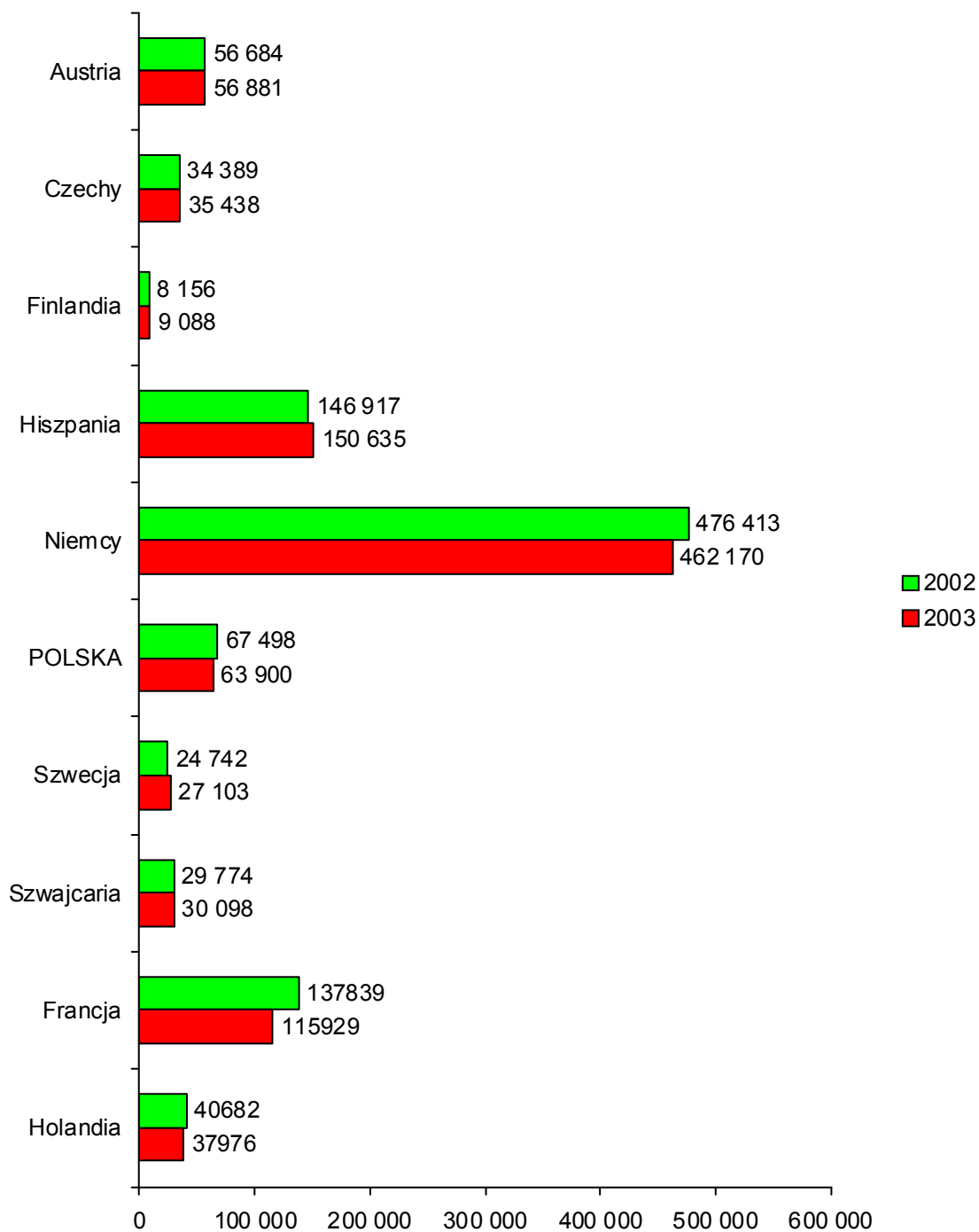
Liczba wypadków drogowych

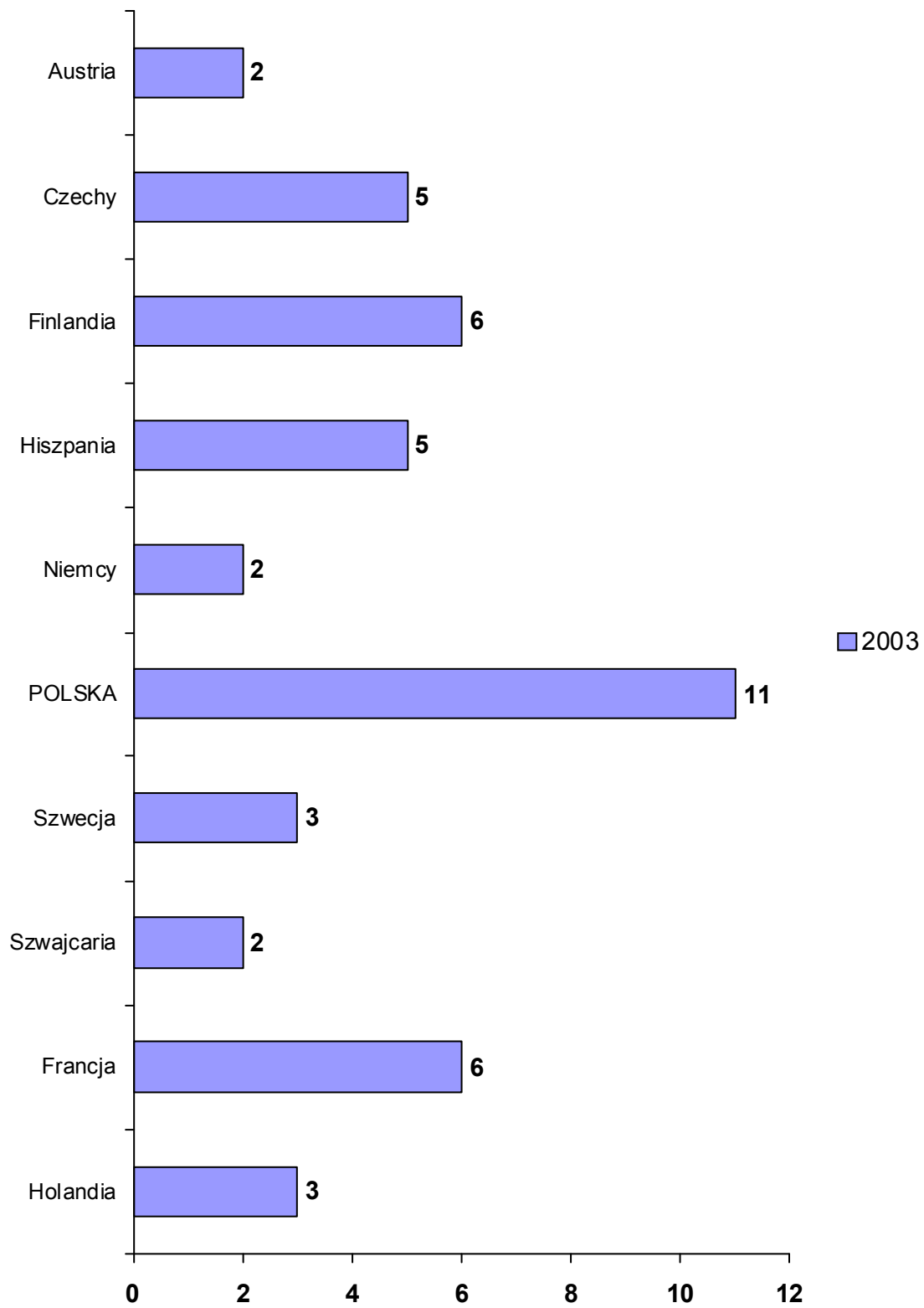
Liczba zabitych w wypadkach

Liczba rannych w wypadkach

Zabici na 100 wypadków

Ranni na 100 wypadków

